Пралетары ўсіх краёў, злучайцеся!

ЦАНА 5 кап.

Савецкая Беларусь

Орган Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР.

10 ГОД ВЫДАНЬНЯ.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).

ТЭЛЕФОНЫ: Рэдакцыі—№ 473. Рэдактара—№ 769.

Матар'ял прымаецца—з 9-й да $3^1/_2$ гадз. Невыкарыстаныя рукапісы назад аўтарам не варочаюцца.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА: [illegible] на 3 мес. 2 р. 70 к.; на 6 мес. 4 р. — к.; на 1 год 8 р. — к. Зьмена адрасу: іншагародняя — 20 к., мясцовым — 10 к.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ: [illegible] За радок нанпарэлі насьпрод тэксту 1 р. — к. За радок нанпарэлі перад тэкстам 1 р. 50 к. Сьпешным на 50 проц. даражэй. Звыш тарыфу спаганяецца 10 проц. налогу.

ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ: [illegible] За кожны дадатковы 15 к. Беспрацоўн. і чырвонаармейцы за дакумант 15 к. За кожны дадатковы 5 к. Публікацыя ЗАГС'у—3 руб.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА ў канторы газэты, па ўсіх аддзяленьнях Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва і па ўсіх пашт.-тэл. канторах. АБВЕСТКІ ПРЫМАЮЦЦА канторай газэты: Менск, рог Ленінскай і Карла Маркса (2-гі дом Саветаў).

ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА.

№ 83 (2572) Субота, 13-га красавіка 1929 г.

Заключнае пасяджэньне Пленуму ЦК КП(б)Б.

Раніштняе пасяджэньне Пленуму ЦККП(б)Б 12 красавіка было прысьвечана спрэчкам па дакладу аб вытворчасьці працы і працоўнай дысцыпліне. У спрэчках выказаліся наступныя тав.: ФРЭЙГІН, ВАСІЛЬЕВА, ЛУЦКЕВІЧ, КАРКЛІН, ВІЛЬБА і ПЕТРУШЫН.

Затым Пленум заслухаў заключнае слова т. т. РОЗІНА і КАРПА.

Сакратар ЦК КП(б)Б т. ВАСІЛЕВІЧ зрабіў даклад аб пляне працы ЦК КП(б)Б на бліжэйшыя семі месяцаў. Плян без спрэчак Пленум зацьвердзіў.

Пленум зацьвердзіў таксама пастановы па дакладах аб вясеньняй пасяўной кампаніі і аб падвышэньні прадукцыйнасьці працы і працоўнай дысцыпліны.

Пасьля зацьвярджаньня рэзалюцый адбыліся выбары дэлегатаў НА XVI УСЕСАЮЗНУЮ ПАРТКАНФЭРЭНЦЫЮ. Пленум аднагалосна абраў на XVI партканфэрэнцыю з правам рашаючага голасу ГЭНЭРАЛЬНАГА САКРАТАРА ЦК КП(б)Б Т. ГАМАРНІКА, з правам дарадчага голасу САКРАТАРА ЦК КП(б)Б Т. ВАСІЛЕВІЧА і СТАРШЫНЮ ЦКК КП(б)Б т. КАЛНІНА.

Падсумоўваючы працу пленума т. ГАМАРНІК кажа: перад намі ў сучасны момант стаяць надзвычайна важныя задачы — чыстка партыі, чыстка савецкага апарату, шэраг гаспадарчых задач. Усе гэтыя задачы якія мы павінны ў бліжэйшы пэрыяд вырашыць вымагаюць ад усёй КП(б)Б напружанай працы па мабілізацыі актыўнасьці рабочае класы і працоўнага сялянства, па растлумачэньню палітычнага сэнсу праводзімых мерапрыемстваў.

А 4 гадзіне дню Пленум скончыў сваю працу.

Пачатак будаўнічага сэзону.

Будаўнічы сэзон бягучага году, ня гледзячы на ўсе ўжытыя захады, пачнецца, як відаць, з некаторым спазьненьнем. Наколькі значнае будзе гэтае спазьненьне— сказаць яшчэ цяжка. Калі меркаваць аб магчымым пачатку будаўнічага сэзону па колькасьці зацьверджаных праэктаў саюзнага значэньня, дасягаючага 75 проц. усяго ліку падлягаючых зацьверджаньню, дык можна думаць, што будаўніцтва разгорнецца больш ці менш нармальна, г. зн. у вызначаныя па плану тэрміны. У бягучым годзе да будаўнічых арганізацый прад'яўлены ня толькі колькасныя, але і якасныя патрабаваньні.

Перш усяго яны павінны дамагчыся зьніжэньня сабекошту будаўніцтва на 15 проц. Гэтае заданьне будаўніцтва зьяўляецца абавязковым для будаўніцтва бягучага году, бо на ім абгрунтаван увесь плян будаўніцтва. Невыкананьне гэтага заданьня, натуральна, павядзе да зрыву пляну і кажа свой дэзарганізуючы ўплыў на ўсе наступныя гады плянавае пяцігодкі. Тут перад будаўнічымі арганізацыямі стаіць прыкладна такая-ж задача, як і перад прамысловасьцю — у галіне зьніжэньня сабекошту і павышэньня прадукцыйнасьці працы.

Гэтую задачу неабходна вырашыць чаго-б гэта ні каштавала, ня гледзячы на ўсе цяжкасьці, якія могуць сустрэцца ў барацьбе за зьніжэньне кошту будаўніцтва.

Мы маем сёлета ўсе даныя для таго каб пасьпяхова вырашыць пастаўленыя перад будаўніцтвам задачы. Папершае, будаўнічыя арганізацыі ўваходзяць у сучасны будаўнічы сэзон з большым вопытам, чымся яны мелі год-два назад. Падругое, будаўніцтва будзе праводзіцца рабочай сілай, падрыхтаванай у папярэднія гады. Патрэцяе, будаўнічыя арганізацыі атрымаюць у гэтым годзе значна больш усякага абсталяваньня (чымся ў леташнім годзе), якая дазволіць ім правесьці больш шырокую механізацыю будаўнічых работ, чымся гэта мела месца ў папярэдніх будаўнічых сэзонах. Улічваючы ўсе гэтыя ўзросшыя магчымасьці можна смела сказаць, што дырэктыва ўраду зьяўляецца пасьпяховай і бязумоўна можа быць выканана, калі будаўнічыя арганізацыі возьмуцца за яе выкананьне не па казённаму, а па дзелавому, па бальшавіцку. У падрыхтоўцы будаўнічага сэзону гаспадарчыя органы і будаўнічыя арганізацыі допусьцілі ня мала памылак. Неабходна іх неадкладна выправіць. І перш усяго належыць зараз-жа націснуць на гаспадарчыя органы, каб яны магчыма хутчэй падпісалі дагаворы на пабудовы з будаўнічымі арганізацыямі, а гэтыя апошнія неадкладна распачалі-б фармаваньне рабочых апаратаў асобных будаўніцтваў і разгортваньне работ.

(«Известия»).

Савецкая мірная палітыка—аснова савецкае эканомікі.

Прызнаньне буржуазнае газэты.

БЭРЛІН, 11-IV. Орган партыі цэнтру «Германія» абмяркоўваючы надыходзячае пасяджэньне сэсіі падрыхтоўчае камісіі да канфэрэнцыі аб разброеньні, спыняецца, у прыватнасьці, на пытаньні аб пазіцыі савецкага ўраду. «Савецкаму ўраду,—піша газэта,—належыць заслуга ў тым, што ён высунуў праблему разброеньня ў галіне маральна-ідэалёгічнай і ў галіне практычнай палітыкі. На надыходзячай сэсіі падрыхтоўчае камісіі Літвінаў павінен быў-бы канкрэтызаваць свае прапановы аб разброеньні ў яшчэ больш вострых формах, робячы пры гэтым розьніцу паміж вялікімі і малымі дзяржавамі.

Разброеньне і мір зьяўляюцца найбольш важнымі прадпасылкамі для ажыцьцяўленьня савецкай гаспадарчай праграмы. Такім чынам, савецкая мірная палітыка зьяўляецца асноўнай часткаю савецкай эканамічнай палітыкі. Таму трэба думаць, што савецкая дэлегацыя ня будзе адносіцца да сваіх прапаноў аб разброеньні як да нейкага непарушнага догмату. Расейцы хутчэй усяго згодзяцца на вялікія ўступкі для таго, каб дамагчыся прагрэсу ў пытаньні аб разброеньні».

Фінляндыя сабатуе маскоўскі пратакол.

ГЕЛЬСЫНГФОРС, 11-4. Камэнтары «Известий» адносна паведамленьня „Гуфвудстадсбладтэт“ аб магчымым адтэрмінаваньні абмеркаваньня пытаньня далучэньня Фінляндыі да маскоўскага пратаколу выклікалі водгук з боку газэты «Гельсінгін Тамомат». Газэта заяўляе, што „зробленая ў апошні момант савецкім урадам прапанова выключае магчымасьць яго абмеркаваньня ў працягу вясеньняй сэсіі сойму і не дае падставы для абвінавачаньня Фінляндыі ў тым, што яна сабатуе ініцыятыву Літвінава“. Газэта «Гуусі Суомі» заяўляе: „грамадзкая думка Фінляндыі з вялікаю зацікаўленасьцю сочыць за ініцыятываю Літвінава. У зьвязку з гэтым фінляндзкі ўрад будзе падрабязна і з цікавасьцю абмяркоўваць пытаньне аб далучэньні Фінляндыі да маскоўскага пратаколу». Адзначаючы, што савецкі ўрад выявіў ініцыятыву якраз у момант сканчэньня сэсіі сойму, газэта заяўляе, што ў гэтых умовах прыняцьце савецкае прапановы ня можа быць ажыцьцёўлена зараз-жа. „Гуусі-Суомі“ напамінае, што для ратыфікацыі пратаколу ўдзельнікам яго патрэбна ад 4 да 6 тыдняў.

Усякае супрацоўніцтва з 2-ім Інтэрнацыяналам недапушчальна.

Выканком II-га Інтэрнацыяналу зьвярнуўся да міжнароднага каапэрацыйнага альянсу з прапановаю супольна правесьці кампанію за разброеньне. Сакратарыят альянсу зьвярнуўся з запытаньнем наконт гэтага да ўсіх членаў выканкому альянсу, у тым ліку і да старшыні Цэнтрасаюзу СССР т. Любімава. У адказ на гэтае запытаньне т. Любімаў адказаў учора наступнай тэлеграмай: «Савецкая каапэрацыя выказваецца супроць супрацоўніцтва альянсу з Другім Інтэрнацыяналам у яго выступленьні па пытаньні аб разброеньні. Савецкая каапэрацыя прапануе альянсу далучыцца да пададзенай Літвінавым савецкай прапановы аб поўным разброеньні. Савецкая каапэрацыя за ўдзел у сьвяткаваньні 1-га мая, як дэманстрацыі супроць вайны, але яна рашуча выказваецца супроць падтрыманьня альянсам у якой-бы там ні было форме манэўру Другога Інтэрнацыяналу і дамагаецца, каб прапанова II-га Інтэрнацыяналу была пастаўлена на абмеркаваньне Парыскага пасяджэньня выканкому альянсу. Да гэтае пары гэнэральны сакратарыят павінен устрымацца ад далейшых крокаў па гэтай прапанове».

Гендэрсон аб працы ангельскага кансэрватыўнага ўраду.

ЛЁНДАН, 11-4. Агенцтва Рэйтэр паведамляе: «Гендэрсон у сваім дакладзе, зробленым па радыё, назваў вынікі дзейнасьці ўраду зьневажаючымі і катастрафічнымі. Урад павялічыў цяжкасьці і ўзмацніў небясьпеку дэпрэсіі. Рабочая партыя адважа магутнае садзейнічаньне гандлю ўвядзеньнем закону аб гандлёвых ільготах і пашырэньнем сумы экспартных крэдытаў і дапаможа яму вярнуць замежныя рынкі. Рабочая партыя зараз-жа ўжыве захады да паладжаньня дыплёматычных зносін з Расеяю».

НЕ МІНІСТЭРСКІ КРЫЗІС, А ПАЛІТЫЧНЫ ПЕРАВАРОТ.

ГАЗЭТА „СЛОВО“ КЛІЧА ІСЬЦІ ПА ПРЫКЛАДУ МУСАЛІНІ. БАРТЭЛЬ ЛІЧЫЦЬ ДЫКТАТУРУ МАГЧЫМАЙ.

ШТО ПРАПАНУЕ ГАЗЭТА „СЛОВО“

Віленская газэта «Слово» у перадавым артыкуле ад 11 красавіка заклікае да адкрытага фашысцкага перавароту па прыкладу Італіі, Югаславіі і Гішпаніі.

«Калі-б, — піша газэта,—трэба было дабіцца зьмены канстытуцыі толькі цаною міжсобнае вайны, дык на гэту вайну неабходна было-б адважыцца. Але пагроза вайны—гэта бясьсільныя словы.

Войска цалкам на баку таго, па волі якога рэформа павінна быць зроблена. Партыйныя баюўкі нічога ня значаць супроць войска! Хто можа змагацца ў абарону канстытуцыі? Усе нашы партыі зьяўляюцца зараз палітычнымі банкротамі

Мост паміж маршалам і соймам спален. Польшча павінна абыйсьціся некалькі месяцаў бяз сойму

Перавароты ў Італіі, Югаславіі і Гішпаніі не перашкодзілі-ж разьвіцьцю гэтых дзяржаў»

Віленскае «Слово» толькі ў голас выказала тое, што думаюць сур'ёзна некаторыя палітыкі Польшчы і чаго, як відаць, чакае і сучасны прэм'ер Бартэль. У агалошаным ім толькі-што артыкуле ён доўга даводзіць поўную немагчымасьць супольнае працы ўраду і сойму і заяўляе, што... «калі-б у рашаючых сфэрах прышлі да перакананьня ў бескарыснасьці далейшае цярплівае тактыкі, накіраванай да таго, каб дабіцца сапраўднага парлямантарызму ў Польшчы, калі-б узяла верх вера ў неабходнасьць «асаблівых» мэтадаў, дык я ня змог-бы лёгка і хутка пераўзброіцца і стаць правадніком іх. У пасьляваеннай Эўропе стварылася аднак-жа досыць ясная і нядвухсэнсовая думка ў ацэнцы сучаснага парлямантарызму».

Як бачым, артыкулы газэты «Слово» і прэм'ера Бартэля адрозьніваюцца толькі стылем. Сутнасьць-жа іх адна і тая-ж: „Польшча ідзе да фашысцкае дыктатуры“.

„Роботник“ „пагражае“.

ВАРШАВА, 11-IV. Палітычнае становішча, якое ўтварылася ў зьвязку з урадавым крызісам і артыкулам Пілсудзкага, ня страціла сваёй напружанасьці. Орган ППС «Роботник» у артыкуле пад загалоўкам „Аб небясьпецы новага перавароту“, пагражае рэвалюцыяй у выпадку парушэньня ці зьмены канстытуцыі. Аднак, артыкул дае далей зразумець, што ППС хацела-б ухіліцца рэвалюцыі, баючыся, што яна прынясе шкоду польскай дзяржаве.

Канфіскацыя „Газэты Варшаўскай“.

«Газэта Варшаўска» ад 8 красавіка канфіскавана за артыкул, прысьвечаны выступленьню Пілсудзкага ў друку.

Паніка на варшаўскай біржы.

ВАРШАВА, 11-4. У працягу апошняга тыдню курс даляру на варшаўскай біржы павысіўся на 5 грошай вышэй парытэту і амаль на 8 грошай вышэй звычайнага ранейшага курсу. Такое павышэньне мае месца ўпяршыню пасьля стабілізацыі польскае валюты. Павышэньне курсу даляру выклікала вядомую трывогу ў шырокіх колах насельніцтва. Насельніцтва, занепакоенае надыходзячым эканамічным крызісам і ўтвораным палітычным становішчам, пачало абменьваць свае зьберажэньні на даляры. У гэтых умовах польскі банк прымушан умяшацца і штучна падтрымліваць курс польскае валюты шляхам продажу амэрыканскай валюты ніжэй біржавога курсу.

У КІТАІ.

Без паліцыі гадавіны не сьвяткуюць.

ШАНХАЙ, 11-IV. Заўтра міне два гады ад дню перавароту, учыненага Чан-Кай-Шы, яго разрыву з камуністамі. З прычыны магчымых выступленьняў камуністаў, паліцыя атрымала загад узмацніць пільнасьць. Выканаўчая рада загадала ўладзе Вузуна (недалёка Шанхаю) зрабіць вобыскі на ўсіх чужаземных параходах, якія ўваходзяць у Шанхай для затрыманьня камуністаў, якія карыстаюцца гэтым мэтадам, каб прабрацца ў горад.

* * *

ШАНХАЙ, 11-4. На ўсход ад Цін-цзяна (правінцыя Хунань) утварыўся раённы савецкі ўрад.

Ці дагаворацца генэралы.

ПЭЙПІН, 11-4. Водлуг паведамленьняў агенцтва Азіятык, Ен-Сі-шана чакаюць гэтымі днямі ў Пэйпіне. Ён назначан на сумяшчэньню галоўнакамандуючым вайсковымі сіламі Паўночнага Кітаю. У склад гэтых сіл уваходзяць 5-я і 6-я арміі, на чале якіх пастаўлены генэралы Тан-Шэн-чы і Фан-Чэн-у. Войска Фын-Юй-сяна адведзена ад Ляифану на паўднёвы участак Пекін-Ханькоўскай чыгункі. Такім чынам, паўночны Кітай ад Лянчжоу на Пекін-Мукдэнскай чыгунцы на Шундэ на Пекін-Ханькоўскай чыгунцы аказваецца пад уладай Ен-Сі-шана. Прыбыўшы ў Пэйпін Тан-Шэн-чы ў гутарцы з журналістамі заявіў, што ён згодзен служыць пад камандай Ен-Сі-шана, а таксама адхіліў чуткі аб тым, нібы Нанкін, Мукдэн і Шансі дагаварваюцца аб супольным выступленьні супроць Фын-Юй-сяна.

Гішпанія таксама будуе крэйсэры.

ПАРЫЖ, 11-4. Агенцтва Гавас паведамляе з Мадрыду, што гішпанская рада міністраў пастанавіла ўчора распачаць у хуткім часе пабудову 8 крэйсэраў, 14 падводных лодак і 6 контрмінаносцаў.

ДОМ ПРАФСАЮЗАЎ—ПАД ПАЛІЦЭЙСКУЮ ЎПРАВУ.

Прасьледваньне прафсаюзаў у Румыніі.

ВЕНА, 11-4. Водлуг афіцыйных паведамленьняў з Бухарэсту, румынская рада міністраў у ўчарайшым пасяджэньні пастанавіла распусьціць унітарныя прафсаюзы на падставе закону «аб абароне дзяржавы». Адначасова рада міністраў пацьвердзіла, што абвяшчэньне камуністычнае партыі «процізаконнаю» застаецца ў моцы. У зьвязку з роспускам унітарных прафсаюзаў, у бліжэйшым будучым пачнецца не адзін раз адкладаемы працэс дзеячоў гэтых прафсаюзаў. Памяшканьні унітарных прафсаюзаў і рабоча-сялянскага блёку ў Бухарэсьце ўжо апячатаны. Водлуг паведамленьняў урадавага друку, дом прафсаюзаў у Тэмішвары будзе забраны пад паліцэйскае кіраўніцтва, а дом прафсаюзаў у Бухарэсьце будзе прыстасаваны пад школу. У Бухарэсьце арыштаваны былы генэральны сакратар рабоча-сялянскага блёку Попеску-Дорэану па абвінавачаньні яго „у атрыманьні ў Даўтанскай турме справы Панаці і пераводзе яго ў Тэмашвар“. (Панаці—рабочы-журналіст, быў прысуджан да 5-гадовага зьняволеньня і памёр у турме). Міністр унутраных спраў Вайда-Вайвод заявіў прадстаўнікам друку: «урад мае доказы аб ролі Масквы, але ня трэба перацэньваць камуністычную небясьпеку“. Адначасова Вайда-Вайвод відаць з мэтаю загадзя апраўдаць парушэньне абяцаньня амністыі, заявіў, што «камуністы самі перашкодзілі амніставаньню Бужора, Сьцапанава і Дабраджэяну».

Бяссілы голас маленькае рэспублікі.

НЬЮ-ЁРК, 11-4. Урад Гондураса (рэспубліка сярэдняе Амэрыкі) заявіў пратэст супроць таго, што войска Паўночна-Амэрыканскіх Злучаных Штатаў, дзейнічаючае ў Нікарагуа супроць атрадаў генэрала Сандына (праводзячага барацьбу супроць рэакцыйнага ўраду і супроць інтэрвэнцыі Паўночна-Амэрыканскіх Злучаных Штатаў) перайшло мяжу Гондураса і бамбардыравала адзін з прыгранічных гарадоў.

Адстаўка латвійскага пасланьніка ў Маскве.

РЫГА, 10-IV. Як паведамляе друк, прэм'ер міністраў пастанавіў прасіць прэзыдэнта Латвіі аб вызваленьні латвійскага пасланьніка ў Маскве Азольса ад яго абавязкаў. «Яўнакас Зінас» паведамляе, што прэзыдэнт ужо даў сваю згоду на адстаўку Азольса.

Дауэс—амэрыканскі пасол у Лёндане.

ЛЁНДАН, 11-4. Абмяркоўваючы назначэньне Дауэса паслом Злучаных Штатаў у Лёндане, «Таймс» піша: «Гэты першы акт Гувэра, непасрэдна датычачы англа-амэрыканскіх дачыненьняў, будзе імі растлумачан як надзвычайна шмат абяцаючы. Гувэр ня мог прапанаваць імя больш нэтазгоднага для нашай краіны, ці больш вядомага ў нашай краіне». «Таймс» лічыць, што Дауэс будзе дапамагаць пагоджаньню англа-амэрыканскіх разгалосьсяў.

Фашысты страляюць у рабочых.

ВЕНА, 11-4. Учора ў венскім прыгарадзе Лізінзе адбылася сутычка паміж фашыстамі і рабочымі, якія жадалі прабрацца на скліканы фашыстамі сход. Фашысты стралялі ў рабочых, а потым пад аховаю жандармэрыі схаваліся ў памяшканьні, дзе быў скліканы сход. Водлуг вестак «Арбэйтэр Цэйтунг» з абодвых бакоў былі параненыя. Зараз-жа пасьля гэтай сутычкі перад будынкам сабралася каля 2 з паловаю тысяч рабочых. Жандары разагналі іх, ужываючы штыхі. Некалькі рабочых арыштавана.

Голад узмацняецца.

Коўна. Поўраджай мінулага году ў Літве выклікае надзвычайна сур'ёзныя вынікі. Водлуг даных газэт у 10-ці паветах з 24 на поўначы Літвы лютуе голад. Тысячы людзей у гэтых паветах, у тым ліку, дзеці літаральна галадаюць.

У Саюзе ССР.

Чужаземныя дэлегацыі ў Маскве

АНГЕЛЬСКАЯ ДЭЛЕГАЦЫЯ.

11-га красавіка ўсесаюзна-заходнюю гандлёвую палату наведала група членаў ангельскае дэлегацыі. У гутарцы абмяркоўваліся пытаньні аб форме ўзаемадачыненьняў паміж брытанскімі гандлёвымі палатамі і ўсесаюзна-заходняй гандлёвай палатай. 11-га красавіка члены дэлегацыі наведалі Эмбанафту, Азнафту, цэмэнтавы трэст, нархарч, ільнакіраўніцтва і інш. У клюбе імя Дзяржынскага для членаў дэлегацыі адбыўся даклад на ангельскай мове на тэму „Дзяржаўны лад СССР“. У Англію выехала 13 членаў дэлегацыі.

УСХОДНЯ-ПРУСКАЯ.

11-га красавіка ўсходня-пруская дэлегацыя наведала адну з падмаскоўскіх малочных фэрмаў «Бутырскі Хутор», а потым сельска-гаспадарчую акадэмію імя Ціміразева. Дэлегацыю суправаджаў член калегіі Наркамзему т. Квірынг. Госьці прабылі ў акадэміі звыш 3-х гадзін.

11-га-ж красавіка ўсходня-пруская дэлегацыя, на чале з обэр-прэзыдэнтам доктарам Зір, наведала Наркамзем РСФСР, дзе была прынята наркомам т. Бубнам. У доўгай гутарцы абмяркоўваліся пытаньні ўсталяваньня больш шчыльнага дзелавога кантакту паміж працаўнікамі сельскае гаспадаркі Савецкага Саюзу і Ўсходняй Прусіі. Доктар Зір запрасіў тав. Бубна наведаць надыходзячую сельска-гаспадарчую выстаўку ў Кёнігсбэргу.

Новая прасьніца палегчыць працу сялянкі

МАСКВА. Па ініцыятыве т. Крупскай, у чэрвені 1927 г. быў абвешчан конкурс на палепшаны тып прасьніцы. З ста праэктаў першую прэмію атрымаў праэкт рабочага тав. Сарокіна. Яго прасьніца ўяўляе сабой верацяно з шпульнаю, якое падыходзіць без усякага перарабленьня да варштату любой старой прасьніцы. Прасьніца можа прыводзіцца ў рух любым спосабам: ад нагі, ад рукі, ад электраматору. Новая прасьніца годна ня толькі для лёну, але і для воўны, шоўку і іншых тканін. Пры выпуску на першы час да 50 тысяч штук прадажная цана не будзе ня вышэй 2 руб., а пры масавым вырабе поўны камплект прасьніцы для прыстасаваньня да варштату старой прасьніцы павінен каштаваць не больш рубля. Калі лічыць, што з 25 мільёнаў сялянскіх гаспадарак толькі 9 мільёнаў будзе прасьці і што гэтае прасьніцаю ўдасца забясьпечыць толькі 20 проц. усіх жадаючых прасьці, дык і тады патрэбна будзе 2 мільёны прасьніц. Аб усім гэтым прадстаўнік Усекаапрамсаюзу дакладваў аддзелу работніц і сялянак ЦК УсеКП(б), які прызнаў неабходным тэрмінова выпусьціць у продаж новую прасьніцу т. Сарокіна.

Самайловіч і Чухноўскі варочаюцца ў Маскву.

МАСКВА, 11-4. ТДА-Авіяхіму атрымаў паведамленьне, што прафэсар Самайловіч 9 красавіка прачытаў лекцыю ў Стакгольме і ўчора, 11 красавіка, выехаў з Стакгольму ў Гельсінгфорс. Тав. Чухноўскі выехаў з Бэрліну ў Рыгу і таксама, як і праф. Самайловіч, прыбудзе ў Ленінград 13 красавіка. У бліжэйшыя дні т. т. Самайловіч і Чухноўскі выедуць у Маскву для дакладу прэзыдыуму ТДА-Авіяхіму аб выніках свайго падарожжа.

У сібірскіх камунах пачаўся сеў.

НОВАСІБІРСК, 10-4. На поўдні Сібіру пачаліся першыя палявыя работы. 9 красавіка адна з буйнейшых камун Рубцоўскай акругі „Зерно“ першая пачала заворваньне. У поле вышла трактарная калёна. Працуюць круглыя суткі. У той-жа дзень пачала араць камуна «К рассвету». Камуна „Зерно“ засявае 1.480 гэктараў, замест мінулагодніх 500, камуна „К рассвету“ замест мінулагодніх 520 засявае 680 гэктараў. Абедзьве камуны паслалі прывітаньне акруговаму выканкому і акругкому.

Масавы выпуск „гаворачага“ кіно.

ЛЕНІНГРАД. У лябараторыі трэсту слабага току ў Ленінградзе скончаны выпуск апарату для гаворачага кіно. Выпрабаваньне паказала дасканалую перадачу апаратам гукаў і поўнае супаданьне гукаў з кіно-вобразамі. Трэст заводаў слабага току ўжо падпісаў з «Совкино» дагавор на выпуск вялікае колькасьці гэтых апаратаў. Галоўэлектра арганізуе ў бліжэйшы час у Маскве і Ленінградзе дэманстрацыю гаворачага кіно.

Галавацяпства ці злачынства?

КУРСК, 11-4. На акруговым зьезьдзе саветаў у спрэчках па дакладу акруговага выканкому дэлегаты зьезду паведамілі шэраг выключна галавацяпскіх учынкаў нізавых савецкіх працаўнікоў. У некаторых мясцох з-за нядбайства гэтых працаўнікоў прадаюцца і здаюцца ў арэнду па вельмі нізкіх цэнах надзелы кулакам. У Ленінскім раёне прадстаўнік саюзу сельгасрабочых зрабіў з сялянскім таварыствам дагавор на папа. На дагавору таварыства абавязалася выплачваць папу ў поўныя тэрміны поўнае ўтрыманьне. У дагаворы зазначалася, што поп павінен працаваць 8 гадзін, таварыства павінна выдаваць яму спэцвопратку і г.д. Сельсавет зарэгістраваў гэты дагавор без усякіх пярэчаньняў.

Апошнія перавыбары значна задаравілі склад нізавых працаўнікоў.

Дэлегацыя азнафты едзе ў Амэрыку.

БАКУ, 12-4. 10 красавіка выяжджаюць у Амэрыку старшыня праўленьня азнафты т. Баранаў і шэраг адказных кіраўнікоў бакінскае нафтавае прамысловасьці. Мэта іх падарожжа— вывучэньне навейшых дасягненьняў нафтавае прамысловасьці Злучаных Штатаў.

Зьверства сэктантаў.

БЭРДЫЧАЎ, 12-4. У сяле Гардылоўцы, Любарскага раёну сэктанты хлысты забілі сялянку Ташук, якая разьвялася з мужам сэктантам і падала на яго ў суд. Акрсуд прысудзіў 8 вінаватых у забойстве да 8 гадоў зьняволеньня.

Махляроў пад суд.

ТУЛА, 11-4. Арыштавана і аддана пад суд шайка махляроў-мануфактурыстаў, якая складалася з 46 працаўнікоў цэнтральнага каапэратыву і 15 прыватнікаў. Каапэратары прадавалі прыватнікам ходкую мануфактуру, рабілі няправільныя накідкі, абмервалі пакупнікоў і спэкулявалі. На атрыманыя грошы яны будавалі дамы і заводзілі багатае абсталяваньне.

Бедната супроць засільля кулакоў.

САМАРА, 11-4. Згодна патрабаваньня беднаты ў 4-х сёлах Кузьнецкай акругі пераабраны сельскія саветы, у якіх аказалася 50 проц. заможных сялян.

Хвароба маршала—хвароба пераходнага пэрыяду.

(З АРТЫКУЛУ ТАВ. ЛАПІНСКАГА Ў «ПРАВДЕ»).

Артыкулаў польскага дыктатара чакаюць як папскіх бул. Новы доўгачаканы артыкул паявіўся. Ён мае рысы ўсіх папярэдніх, але ў больш выяўленай ступені. Маршал выступіў з цэлым струменем разьюшанай злоснай лаянкі.

Лаянка хворага дыктатара на гэты раз настолькі грубая, што карэспандэнты нашых газэт не адважваюцца падаваць яе літаральна.

Лексыкон старой цывольніцкай казармы, публічнага дому, бальніцы для вэнэрычных хворых вычарпан бяз рэштакаў і зьзяе бісэрам на старонках польскага друку. Бязумоўна, у гэтых прыступах лаянкі на кожным выгібе ўнутранай гісторыі польскага фашызму, набываючых кожны раз усё больш бурны характар,—лёгка ўбачыць прымесь чыста паталёгічнага, хваравітага ў літэральным сэнсе слова. Ня мала чытачоў і ў самой Польшчы, знаёмячыся з прозай маршала, выгукае на гэты раз: „Але-ж гэта вар'яцтва! Але як гаворыць шэкспіраўскі Палёні: „Калі гэта і вар'яцтва, дык у ім ёсьць мэтад“.

Гэты—мэтад,—гэтае сыстэматычнае зьдзекаваньне над „дэмакратыяй“, гэта—разгром сойму, старых соймавых партый у хвалу і на карысьць фашысцкай дыктатуры. І калі хворы дыктатар ня толькі лае правадыроў партыі «тупымі асламі», «прафэсыянальнымі ідыётамі», але звыш таго абвінавачвае апазіцыйны сойм у грубай непасьлядоўнасьці, якая выявілася ў тым, што міністр фінансаў аддаецца суду, а ў той-жа час бюджэт прымаецца, і такім чынам урад атрымлівае вотум давер'я, дык вуснамі разьюшанага сатрапа гаворыць сьвятая ісьціна. Бо далей пустых, бясьсільных жэстаў дробнабуржуазная апазіцыя ня ідзе, а ўвесь сойм імкнецца ратаваць сваю скуру менавіта тым, што ён ухіляецца ад усякай праваздольнасьці, падкрэсьлівае свае дзелавыя адносіны да прапаноў ураду, ухваляе ўсю яго замежную палітыку, хваліць ваеншчыну, выдае суду камуністычных дэпутатаў, ватуе бюджэт і г. д. Соймавая дэмакратыя атрымлівае тут па заслугах і ў прыватнасьці звышрэфармісцкая ППС атрымлівае тут заслужанае пакараньне.

Той, каго яна выпяставала, як свайго выдатнага правадыра, каго яна падавала ўсёй краіне ў якасьці нацыянальнага героя, той цяпер мала не [illegible] гноем, той кідае яе сьцяг у адхожыя месцы сваіх казармаў.

Больш агіднага і нізкага малюнку ўявіць сабе нельга.

Значэньне гэтага зьдзеку над дэмакратыяй не абмяжоўваецца нацыянальнымі рамкамі. Гэта па свайму ўсясьветна гістарычны вурок. Мяшчанскі натоўп выратоўвае сваю шкуру толькі цаною таго, што сама выдае сябе ў рукі вайскова-фашысцкіх дыктатараў, якія за малейшую спробу, ці толькі бачнасьць непакорлівасьці пагражаюць непаслухмяным бізуном, пэцкаюць іх твар гноем. У асобе Лібэрманаў Пілсудзкі пэцкае гноем твары прызнаных правадыроў сацыялістычнага Інтэрнацыяналу. На ўвесь Інтэрнацыянал павеяла чумным пахам адхожых месц польскай фашысцкай казармы.

Бурны прыступ дыктатарскай лаянкі паказвае, што польскі фашызм у сваім разьвіцьці ўступае ў новую фазу, спрабуючы ўзьняцца на новую ступень.

Пераход да гэтай новай стадыі фашызму складаецца ў цэлы хоць і кароткачасовы пераходны пэрыяд, у працягу якога ўвесь рэжым пераходзіць у становішча некаторага загеньня яўна няўстойлівай раўнавагі і сустракае дылему: альбо падацца назад, г. зн. так ці іначай уступіць на шлях капітуляцыі, альбо зрабіць крок наперад да далейшага афармленьня і ўтрываленьня дыктатуры.

Абмежаванасьць магчымых «дасягненьняў польскага фашызму выкрылася цалкам. Аднаўленьне, рэарганізацыя вытворчага апарату (праведзеныя пры гэтым далёка ня поўнасьцю) прывялі ў выніку толькі да абвастрэньня праблемы збыту, пасыўнасьць гандлёвага балянсу пачала павялічвацца штомесяц.

Паразітычна ўзрослы дзяржаўны бюджэт лёг усім цяжарам на прамысловасьць. Пытаньні разьмеркаваньня падаткаў і разьмераў дзейнасьці прадпрыёмцаў дзяржавы ўнесьці элемэнты расколу ў кіруючыя сацыяльныя групы. Нацыянальная палітыка Пілсудзкага ў адносіне рашаючых нацыянальных меншасьцяў абанкроцілася: факт дыктатуры над прыгнечанымі нацыямі, які выцякае з усяго ладу дзяржавы, аказаўся мацней усякіх спроб зламіць прыгнечаныя меншасьці дэмагагічнымі гэстамі і дробнай карупцыяй. Міжнароднае палітычнае становішча краіны яўна пагоршылася. Глухое нездаволеньне мас мела яскравы адбітак на выбарчых посьпехах камуністаў, вялізарнай лодзінскай стачцы.

У гэтых умовах унутраныя хістаньні, унутраная барацьба павінны былі непазбежна ўзмацніцца ў самым кіруючым лягеры. Як і ў Італіі больш хісцкія элемэнты фашызму ўсякіх Бартэлі, Чэховічы, Масьціцкія пачалі падумваць аб нейкім кампрамісе паміж соймам і дэмакратыяй. І як у італьянскім выпадку больш рашучыя, больш фашысцкія элемэнты — прадстаўленыя ў Польшчы так званаю „палкоўнічаю групаю“, абвясьцілі рашучую вайну ўсім хістаючымся.

Але галоўная па значэньню крыніца хістаньняў і цяжкасьцей — гэта гаспадарчы крызіс. Стан крэдыту зрабіўся проста катастрафічным. Гэта выклікае на сцэну фактар, які надаўна ў саюзнай з Польшчаю Румыніі прывёў да свайго роду перавароту, а менавіта: да непасрэднага ўмяшаньня чужаземнага капіталу. Гэты чужаземны капітал не адчувае арганічнай прыхільнасьці да фашызму, але ён адчувае патрэбу ў тым, каб быць упэўненым у прыбытках, устойлівым рэжыме хоць-бы гэта быў парлямантарызм, ці паўпарлямантарызм, ці фашызм, які так ці інакш умацаваўся.

Амэрыканскі фінансавы саветнік польскага ўраду стаў больш-менш адкрыта на бок „прыміраючых“ элемэнтаў фашысцкага лягеру.

Пілсудзкі не безпадстаўна разьлічвае, што калі толькі ён як сьлед тупне і па свайму ўвядзе парадак, дык амэрыканскія і іншыя фінансавыя саветнікі —афіцыйныя і неафіцыйныя—згодзяцца з адбыўшымся фактам і з гэтымі панамі ізноў можна будзе паладзіць

ПЛЕНУМ ЦК КП(б)Б.

Аб прадукцыйнасьці працы і працоўнай дысцыпліне.

Даклад тав. Карпа.

За апошнія два гады мы маем буйны рост прамысловасьці ў БССР. Валавая прадукцыя нашай прамысловасьці ў 1926 годзе складала ўсяго 70 міліёнаў руб., у мінулым годзе яна павялічылася ўдвойчы, а згодна прамфінпляну бягучага году валавая прадукцыя павінна складаць 170 міліён. руб. За гэтыя два гады павялічылася колькасьць рабочых на 35 проц.

На фоне такога буйнага росту прамысловасьці мы маем шэраг недахопаў і цяжкасьцяй арганізацыйнага і тэхнічнага характару. Надзвычайна вялікім недахопам зьяўляецца зусім нязначны рост тэхнікаў-спэцыялістаў у нашай прамысловасьці. Тыя нязначныя кадры, якія ў нас ёсьць, у значнай ступені не адпавядаюць свайму прызначэньню. Справа ў тым, што сярод гэтых кадраў вельмі малая праслойка з вышэйшаю адукацыяй: у большасьці ўсё гэта практыкі-спэцыялісты. Новая група рабочых папоўнілася з вёскі і з саматужнікаў. 55 процантаў новых рабочых маюць усяго 3-хгадовы вытворчы стаж, як дасягненьне неабходна адзначыць тое, што адміністрацыйны пэрсанал не павялічыўся, ня гледзячы на пашырэньне прамысловасьці.

— У сучасны момант,—кажа тав. Карп,—у нас няма ніводнага прадпрыёмства ў закончаным выглядзе. Усе нашы прадпрыёмствы знаходзяцца ў працэсе рэканструкцыі, у працэсе стварэньня з іх сапраўдных прадпрыёмстваў індустрыяльнага тыпу. Поруч з нераабсталяванымі прадпрыёмствамі мы маем шэраг прадпрыёмстваў з устарэлым абсталяваньнем; вось чаму нам неабходны вялізарнейшыя сродкі для капітальнага пераабсталяваньня ўсяе нашае прамысловасьці.

Гэтыя асноўныя моманты фактычна характарызуюць разьвіцьцё нашай прамысловасьці ў мінулым годзе. Нягледзячы на няспрыяючыя ўмовы, наогул на тое, што рабочым, з прычыны пераабсталяваньня, прышлося прыстасоўвацца да новых умоў працы, мы ў мінулым гаспадарчым годзе мелі рост валавай прадукцыі на 25 проц.; зарплата рабочых вырасла на 15 проц.; сабекошт прадукцыі зьнізіўся на 5,8 проц.; атрымана чыстага прыбытку 11-12 міліёнаў рублёў. Такім чынам, у мінулым годзе прамфінплян быў выкананы.

У бягучым 1928-29 гаспадарчым годзе прамфінплянам намечаны для выкананьня наступныя заданьні: павялічэньне прадукцыі на 51 проц., узьняцьце вытворчасьці працы на 20 проц., павялічэньне заработку на 8,1 проц., зьніжэньне сабекошту на 7 проц., павялічэньне рабочай сілы на 18-20 пр., прыбытку намечана атрымаць каля 20 міліёнаў рублёў.

Такія значныя лічбы росту і зьніжэньня сабекошту, прадугледжаныя прамфінплянам, патрабуюць ад усёй КП(б)Б і прафсаюзаў мабілізацыі актыўнасьці і сьвядомасьці рабочае клясы ў справе выкананьня гэтых надзвычайна важных задач нашага сацыялістычнага будаўніцтва.

Як выконваецца прамфінплян за першыя пяць месяцаў гэтага гаспадарчага году? Асноўныя паказальнікі даюць наступныя лічбы: рост прадукцыі на 29,7 проц., рост вытворчасьці працы —на 16,6 проц., рост заработнай платы—на 17,6 проц. За першыя тры месяцы гаспадарчага году зьніжэньне сабекошту дасягнута толькі ў размеры 3 проц. Плян валавай прадукцыі недавыкананы на 14,9 проц. Асабліва дрэнна справа абстаіць па лініі выкананьня плянавых заданьняў па падняцьцю вытворчасьці працы. Назіраецца вялікі разрыў паміж ростам вытворчасьці працы і ростам заработнай платы, што ў значнай меры перашкаджае выкананьню заданьняў па зьніжэньню сабекошту прадукцыі.

На невыкананьне плянавага заданьня мелі ўплыў наступныя фактары: несваечасовае заканчэньне рэканструкцыі і ўстаноўкі новага абсталяваньня на прадпрыёмствах—Дняпроўскай мануфактуры, Бабруйскім камбінаце, галянтарэйнай фабрыцы, запалкавай фабрыцы «Чырвоная Бярэзіна» і інш. Недастатковае забясьпечаньне сыравінаю шэрагу прадпрыёмстваў у першай квадры бягучага году, як, напрыклад, ільнапрадзільнай прамысловасьці, харчовай, швейнай і г. д. Трэба адзначыць, што у II квадры бягучага году шэраг новых і пераабсталяваных прадпрыёмстваў будзе пушчана, што, зразумела, адаб'ецца спрыяюча на выкананьні прамфінпляну.

Адмоўным момантам, уплываючым на ўзьняцьце вытворчасьці працы, зьяўляецца зацяжка перагляду норм выпрацоўкі і расцэнак. Гаспадарчыя органы і прафсаюзы недастаткова тэхнічна падрыхтаваліся да вырашэньня гэтага пытаньня, паміж гэтымі органамі заўважваецца валакіта. Ёсьць выпадкі, калі рабочыя захоўваюць нармальную вытворчасьць працы ў часе калдагаворнай кампаніі і ў пэрыяд перагляду норм, каб атрымаць большую зарплату.

Неабходна таксама адзначыць, што на мясцох не скарыстаны ўсе магчымасьці палепшаньня вытворчасьці, што магло-б даць павялічэньне прадукцыі і зьніжэньне сабекошту.

Асабліва адмоўным у выкананьні прамфінпляну зьяўляецца падзеньне працоўнай дысцыпліны. Рабочы дзень бывае іншы раз скарочаны да 50, а то і да 60 процантаў. Няяўка на працу рабочых дасягае 12,85 проц. Вельмі значны процант няяўкі па няўважлівых прычынах.

У мінулым годзе ў нашай прамысловасьці страчана 908 тысяч чалавека-дзён, прычым 200 тысяч чалавека-дзён страчана бяз уважлівых прычын.

Вялікі нявыхад на працу ў рэлігійныя сьвяты. Акрамя гэтага, шмат рабочых дзён траціцца рабочымі на розныя пасяджэньні, нарады, камандыроўкі і г. д.

Ёсьць выпадкі няўважлівых адносін да машын і інструмэнтаў на прадпрыёмствах. Маюцца выпадкі непадпарадкаваньня распараджэньням адміністрацыі, факты хуліганства ў часе працы, сымуляцыі і хваробы.

Дрэнна справа абстаіць і з рэгуляваньнем рабочае сілы. Ёсьць на некаторых прадпрыёмствах лішняя рабочая сіла. Бываюць выпадкі, што дырэктары заводаў і фабрык ня маюць рашучасьці адмовіць у прыёме на працу рабочаму і трымаюць рэзэрвы рабочае сілы і г. д.

Усе гэтыя адмоўныя зьявішчы патрабуюць ад партыі і прафсаюзаў рашучых і радыкальных мер па падняцьцю працоўнай дысцыпліны. Трэба ўмацніць выхаваўчую працу сярод рабочых на прадпрыёмствах, разьвіць сацыялістычнае спаборніцтва паміж асобнымі прадпрыёмствамі, весьці барацьбу з хвасьцізмам, калегіяльнасьцю, якая параджае безадказнасьць за кіраўніцтва і працу, і са ўсім тым, што перашкаджае падняцьцю працоўнай дысцыпліны і выкананьню заданьняў па разьвіцьцю прамысловасьці.

Садаклад тав. Розіна.

Тав. Розін кажа, што падзеньне працоўнай дысцыпліны прымячаецца сярод новай часткі рабочых, якія прышлі на прадпрыёмствы з вёскі, з саматужных аб'яднаньняў і г. д.

Вялікім недахопам зьяўляецца тое, што сярод гэтай часткі рабочых вядзецца недастатковая выхаваўчая праца. Мясцовыя партыйныя арганізацыі і прафорганы яшчэ ня маюць канкрэтных форм і мэтадаў для наладжваньня сярод гэтай часткі рабочых сыстэматычнай клясава-выхаваўчай працы. Вось чаму ўзьняцьце клясавай сьвядомасьці, культурнасьці, разуменьня задач сацыялістычнага будаўніцтва сярод гэтай часткі рабочых мае ў сучасны момант асаблівае значэньне.

Тав. Розін адзначае, што нізавыя прафорганы да апошняга часу вельмі недастаткова [illegible] пытаньням гаспадарчага характару. [illegible]

[illegible] чаецца з боку гаспадарнікаў хваравітыя зьявішчы, як, напрыклад, выпадкі механічнага ўрэзваньня заработнай платы. Адміністрацыя іншы раз ня прымае мер у адносінах да пра-[illegible]

[illegible] ліны, неабходна мясцовым партарганам зьвярнуць на гэта зьявішча ўвагу і дабіцца, каб партыйцы і КСМ у падняцьцю працоўнай дысцыпліны былі прыкладам для іншых рабочых.

СПРЭЧКІ.

Тав. Бэрзін кажа, што ў нас вельмі дрэнна скарыстоўваюцца спэцыялісты. На канфэрэнцыі ІТС спэцыялісты казалі, што іх часта нагружаюць усякаю дробнаю працаю замест працы непасрэдна на прадпрыёмстве. Масавая праца на прадпрыёмствах вельмі дрэнна пастаўлена. На чыгунцы ў Віцебску ні разу ня ставілася пытаньне аб падняцьці вытворчасьці працы, між тым ёсьць прагулы, нядбайнасьць да працы і г. д. Трэба абавязкова палепшыць бытавыя ўмовы рабочых.

Тав. Дварэцкі адзначае, што прафсаюзы шмат шкодзяць барацьбе з нядбайнасьцю, прагуламі. Бывалі такія выпадкі, што рабочага за шматразовыя парушэньні ўнутранага распарадку звальнялі, а прафсаюзы дабіваліся аднаўленьня яго на працы. Трэба ўстанавіць адказнасьць за валакіту і рвачаства.

Тав. Гелер кажа, што не на ўсіх прадпрыёмствах выконваецца вытворчая праграма. Трэба зьвярнуць увагу на якасьць прадукцыі, гэты момант вельмі важны, а аб ім амаль ніхто не гаварыў. Вельмі дрэнна адбіваецца на зьніжэньні сабекошту прадукцыі заляжаласьць тавару.

Мы ведаем,—кажа т. Гелер—шмат выпадкаў, калі тавар ляжыць на складах і ўздаражаецца. Вельмі позна ў нас заключаюцца калектыўныя дагаворы, зацягваецца ўстанаўленьне норм і расцэнкі; усё гэта мае адбітак на прадукцыйнасьці працы рабочых.

Тав. Рыжоў зазначае, што асаблівая ўвага павінна быць зьвернута на выхаваўчую і культурную працу сярод рабочых. Меры адміністрацыйнага ўзьдзейнічаньня нельга фарсыраваць. Тав. Рыжоў прыводзіць шэраг фактаў нераспарадзіцельнасьці гаспадарчых органаў.

Тав. Галавач кажа, што трэба падтрымаць мерапрыёмствы камсамолу па сацыялістычнаму спаборніцтву.

САЦЫЯЛІСТЫЧНЫМ СПАБОРНІЦТВАМ

УЗЬНІМЕМ ВЫТВОРЧАСЬЦЬ ПРАЦЫ.

Сацыялістычнае спаборніцтва фабрык і заводаў.

Рабочыя шэрагу буйных заводаў і фабрык пачалі сацыялістычнае спаборніцтва, выклікаючы адзін другога. Так, напрыклад, на „Красном Треугольнике» камсамольскія брыгады ў выніку сацыялістычнага спаборніцтва падвысілі выпрацоўку на 17 проц. На агульным сходзе рабочыя заявілі камсамольцам:—«Мы яшчэ вам пакажам, як трэба працаваць». У выніку рабочыя павялічылі выпрацоўку на 30 проц. Рабочыя Дабрускай папяровай фабрыкі «Гэрой Працы» (Гомельская акруга) зьнізілі сабекошт на 7 проц., узьнялі вытворчасьць працы на 17 проц. і зьменшылі брак на 7 проц.

У адзнаку гэтага дасягненьня кіраўніком Белпапертрэсту тав. Якубсонам 6 красавіка г. г. разасланы тэлеграмы ўсім папяровым фабрыкам такога зьместу:

Дырэктару, фабкому і сэкратару парт'ячэйкі. Па ініцыятыве рабочых і адміністрацыйна-тэхнічнага пэрсаналу фабрыкі «Гэрой Працы» арганізавана сацыялістычнае спаборніцтва па дасягненьню сярэдня-сутачнага вырабу ў 45 тон паперы, зьніжэньню сабекошту на 7 проц., узьняцьцю вытворчасьці працы на 17 проц. і зьменшэньню браку на 6 проц. (Гэтыя дасягненьні за сакавік месяц. Д. М.).

Вітаючы рабочых і адміністрацыйна-тэхнічны пэрсанал фабрыкі «Гэрой Працы», мы адначасова спадзяёмся, што на гэта пачынаньне рабочыя і адміністрацыйна-тэхнічны пэрсанал вашай фабрыкі актыўна адгукнуцца і прымуць удзел у вялікім сацыялістычным спаборніцтве.

Вам неабходна ведаць, што справа не ў разьмеры прадпрыёмства, а ў абхвраце тых задач, якія вы перад сабой паставіце і на працягу спаборніцтва дасягнеце.

Дружна наперад. за Добрушам»!

Ці адгукнуцца на гэты заклік іншыя фабрыкі Белпапертрэсту і ці будуць такія вынікі, як на Добрушы? Спадзяёмся і ўпэўнены, што рабочыя і іншых фабрык адгукнуцца і дадуць залежачыя ад іх вынікі. Мажлівасьць і вынікі спадзяёмся атрымаць ад рабочых, а зараз будзем гаварыць аб мажлівасьці ўзьняцьця вытворчасьці працы на абойнай фабрыцы імя Варошскага.

Асноўны цэх фабрыкі зьяўляецца абойна-друкарскі, які забясьпечвае іншыя цэхі працай. З пераходам на індывідуальную прэмію гэтага цэху з кастрычніка мінулага году, мы на 15 сакавіка мелі ўзьняцьце прадукцыйнасьці працы на 15 проц. і значнае зьменшэньне браку. У другой палове сакавіка, ня гледзячы на тое, што працавала адна зьмена і трацілася лішніх 20 хвілін на прамыўку сукан (пры рабоце ў дзьве зьмены машыны перадаваліся на хаду) выпрацоўка павялічылася ў параўнаньні з лютым месяцам з максымальнай выпрацоўкай на 4 проц.

Гэта сьведчыць, што рэзэрвны фонд на павялічэньне вытворчасьці маецца і зараз за кошт зьменшэньня прастояў машын. Але залежнасьць абойна-друкарскага аддзяленьня маецца ад лябараторнага аддзяленьня, якое павінна падрыхтаваць фарбы ў дастатковай колькасьці для ўсіх машын на цэлы дзень з больш уважлівымі адносінамі да працы, падганяючы дасканала колер да колеру, што да гэтага часу не заўважвалася.

Ліквідаваўшы гэту залежнасьць і зьвярнуўшы максымальную ўвагу машыністаў і падручных, можна ў поўнай меры мець павялічэньне інтэнсыўнасьці працы на 10 проц. Тут павінна быць і ўважлівасьць машыніста паравой машыны, каб ня было прастою машын з-за непрасыханьня абояў.

Больш эфэктыўным цэхам у сучасны момант зьяўляецца катальны, які перайшоў з 1 красавіка на індывідуальную прэмію. У лютым месяцы выпрацоўка аднэй чалавека-каталкі ў дзень пры калектыўнай рабоце складала 2827 кавалкаў, а зараз мы маем выпрацоўку на адну чалавека-каталку 3400 кавалкаў з яўным падвышэньнем вытворчасьці працы за час з 1 красавіка на 20,26 проц. Такое рэзкае павялічэньне выпрацоўкі зьменшыла колькасьць каталак з 12 да 8. Праўда, сучасную работу каталак нельга прызнаць нармальнай у летні час пры больш высокай тэмпэратуры, але падвышэньне прадукцыйнасьці працы на 10 проц. пры рабоце 10 каталак будзе нармальнай работай.

Пакавальнае аддзяленьне мае значныя рэзэрвы для падвышэньня вытворчасьці. Увашоўшае ў звычай чаяваньне ў рабочы час, на якое траціцца кожны дзень ад 20 да 30 хвілін і сканчэньне працы раней вызначанага тэрміну на паўгадзіны дае значную недавыпрацоўку.

Ад лябараторшчыкаў залежыць выпрацоўка машын, катальшчыкаў і пакавальнікаў. У сучасны момант, як адзначыла вытворчая камісія на сваім пасяджэньні ад 6 красавіка, лябараторшчыкі няўважліва адносяцца да сваіх абавязкаў: здараецца машынам чакаць фарбы, а калі гэткая і ёсьць, дык не дапасаваны колер.

Лашчыльнае аддзяленьне знаходзіцца ў саматужным выглядзе і згодна прапановы вытворчай камісіі абвяшчаецца конкурс для вынаходніцтва машыны-лашчылак.

Крок да падвышэньня вытворчасьці з боку рабочых абойнай фабрыкі зроблен. Створана рацыяналізатарская падкамісія пры вытворчай камісіі, маецца павялічэньне выпрацоўкі. Патрэбна для далейшых дасягненьняў быць уважлівымі да даручанай працы і матар'ялаў, скарыстаць на ўсе 100 проц. увесь рабочы час і машыны, павесьці рашучую барацьбу з п'янствам, прагуламі і марнатраўствам, весьці культурна-выхаваўчую працу сярод рабочых, інфармаваць рабочых аб кожным сваім дасягненьні і дасягненьнях іншых фабрык і заводаў. Пры гэтых умовах посьпех забясьпечан.

За «Красным Треугольником,» за Добрушам на сацыялістычнае спаборніцтва!

Маркаў

Рыхтуемся да спаборніцтва.

(Гомельская акруга).

Месячнік падрыхтоўкі да сацыялістычнага спаборніцтва ўзварушыў рабочую масу. Спаборніцтвам ахоплены ўсе прадпрыёмствы акругі. Для таго, каб спаборніцтва рухалася пасьпяхова, камсамольскія арганізацыі прыцягваюць да яго ўсіх рабочых і адміністрацыйна-тэхнічны пэрсанал. У Палесдруку значэньне сацыялістычнага спаборніцтва абгаварваецца на партсходах, у часе сьнеданьня праводзяць гутаркі. Штаб спаборніцтва мяркуе ськлікаць нараду камсамольскага актыву разам з адміністрацыйна-тэхнічным пэрсаналам, дзе распрацаваць канкрэтныя мерапрыёмствы. Будуць праведзены нарады моладзі па асобных кваліфікацыях па пытаньням браку, прагулаў, спазьненьня на працу і г. д.

Будуць праведзены вытворчыя пераклічкі паміж канвэртным і машынным аддзяленьнямі—па часьці друкаваньня канвэртнай паперы, паміж пераплётным, машынным і лінавальным аддзяленьнямі па пытаньню аб паперы і формах. Апрача таго, будзе праведзена вытворчая пераклічка паміж фабрыкай „Герой Труда" па пытаньню аб якасьці прадукцыі з фабрыкай «Клары Цэткін».

Для выяўленьня недахопаў якасьці прадукцыі друкарні і іншых аддзяленьняў намячаецца заснаваць сувязь з буйнымі заказчыкамі. Арганізуюцца ўдарныя групы па вывучэньню браку, працоўнай дысцыпліны, рацыяналізацыі вытворчасьці. Паміж зазначанымі групамі таксама арганізуецца конкурс на лепшае выкананьне працы.

На заводзе «Двигатель Революции» таксама арганізуюцца зборныя групы для вывучэньня розных балячак вытворчасьці. Будуць праведзены пераклічкі з рабочымі лесазаводу «Сацыялізм» і заводам «Интернацианал» у Рэчыцы. На заводзе будзе вывешана спэцыяльна дошка для інфармацыі рабочых аб ходзе спаборніцтва з зазначэньнем прозьвішчаў лепшых рабочых і гультаёў вытворчасьці. Асаблівая ўвага будзе зьвернута пытаньню палепшаньня якасьці прадукцыі. Штаб намячаецца зьвязаць з калгаспадаркамі і саўгаспадаркамі для выяўленьня асобных недахопаў вырабаў заводу.

У бліжэйшыя дні будзе разгорнута ўся практычная праца па спаборніцтву, уцягваючы ў гэта ўсіх рабочых прадпрыёмстваў.

ПА БЕЛАРУСКАЙ ССР.

(Ад нашых карэспандэнтаў).

270 РАБОЧЫХ—НА ФАБРЫКУ „ДНЕПР".

ГОМЕЛЬ, 12-4. Запалкавая фабрыка «10 Кастрычнік» у Рэчыцы перашла на работу ў дзьве зьмены. У зьвязку з гэтым адбываецца дадатковы прыём рабсілы. Біржа працы прыступіла да адбору для пасылкі яшчэ 200 жанчын і 70 мужчын.

ВАКОЛ ЧЫРВОНЫХ АБОЗАЎ—КЛЯСАВАЯ БАРАЦЬБА.

МАГІЛЕЎ, 12-4. Па ўсіх 16 раёнах акругі праводзілася здача хлеба чырвонымі абозамі і зараз яна працягваецца. Некаторыя абозы былі прыстасаваны да райзьездаў саветаў, як «падарунак хлебам».

Ёсьць раёны (Клімавіцкі), дзе здача лішкаў хлеба закранула ўсе сельсаветы.

Таксама шмат сельсаветаў правялі калектыўную здачу па ўсіх вёсках без выключэньня. Пры арганізацыі абозаў сельсаветы выклікалі другія сельсаветы, вёскі—іншыя вёскі, паасобныя двары—аднавяскоўцаў.

Бедната не жадала адставаць і ўносіла таксама па магчымасьці.

На глебе калектыўнай здачы былі, зразумела, праяўленьні клясавай барацьбы. Абвяшчалася на агульным сходзе грамадзкая ганьба і праводзіўся байкот найбольш злосных нядатчыкаў.

Шмат дзе сяляне выносілі прапановы:

— З будучага ўраджаю таксама здаем лішкі чырвонымі абозамі.

Усе—у касу ашчаднасьці.

МАГІЛЕЎ, 12-4. Усе грузчыкі быхаўскага працкалектыву зрабілі ўклады ў касу ашчаднасьці.

У вёсцы Малай Будзе, Крычаўскага раёну, з 63 двароў—37 уступілі ў касу ашчаднасьці.

По Кармянскім камбінаце рабочыя на 95 проц. зьяўляюцца ўкладчыкамі ашчадкасы. 85 проц. працаўнікоў Кармянскага лясьніцтва ўцягнуты ў ашчадкасу, дзякуючы шчырай дапамозе лясьнічага тав. Каралькова.

Напад на старшыню с.-с.

(В. Кайнава, Самахвалавіцкага р.)

На нowaабранага старшыню Кайкаўскага с.-с. Камлюка Язэпа, сакратара яч. ЛКСМБ, у в. Бардзілаўка зроблены напад з мэтаю забойства. Камлюк прыехаў у в. Бардзілаўку па службовых справах, ён быў запрошаны на рэпэтыцыю драмгуртка, а адтуль пашоў начаваць, зайшоўшы па дарозе да настаўніцы т. Дзямідовіч.

Хуліган заможнік Чыжоўка Васіль выстраліў з „нагана" праз вакно ў старшыню с.-савета, але дзякуючы толькі выпадку ён застаўся жыў. Праз поўхвіліны гэты самы хуліган выбіў шыбы ў памяшканьні настаўніцы, дзе знаходзіўся старшыня с-сав.

Старшыня сельсавету рабіў вопіс маемасьці у гэтай гаспадарцы (16 дзесяцін зямлі) за няўплату падатку. Гэты напад на актыўнага грамадзкага працаўніка павінен быць пакараны.

Уцэха Арон.

Выезд рабочых брыгад.

Гомель, 12-4. Выехалі 6 рабочых брыгад, арганізаваных чыгуначнікамі, для ўдзелу ў вясеньняй сяўбе. Рабочыя брыгады намячаюць адрамантаваць інвэнтар да 4000 бядняцкіх гаспадарак, якія жывуць у раёнах па лініях Уза—Буда-Кашалёва,—Зябраўка—Цярахоўка,—Якімаўка—Дземіхі.

3-ці акруговы—зьезд саветаў

Менскай акругі адчыняецца 17 красавіка а 18 гадзіне ў клюбе К. Маркса.

ВЫДАЧА МАНДАТАЎ:

16 красавіка у акрвыканкоме ад 10 да 15 г. і з 18—да 21 гадзіны. 17 красавіка—ад 10 да 15 г. і ў клюбе К. Маркса ад 16 да 18 г.

АРГАНІЗАЦЫЙНАЯ КАМІСІЯ.

БАВАРСКАЯ САВЕЦКАЯ РЭСПУБЛІКА.

Дзесяць год таму назад, 7-га красавіка 1919 г., цэнтральная рада рабочых і салдацкіх дэпутатаў у Баварыі агаласіла савецкую рэспубліку. Гэта рэспубліка не нарадзілася ў выніку барацьбы рэвалюцыйнага пралетарыяту, а была хутчэй прадуктам замяшаньня сацыял-дэмакратычнага ўраду і нерашучай палітыкі незалежнае сацыял-дэмакратыі. Баварская савецкая рэспубліка была ўтворана не камуністамі, гэтымі найбольш пасьлядоўнымі барацьбітамі за ідэю саветаў. Неабходна памятаць, што ўзьнікненьне гэтае рэспублікі было ўсяго толькі камэдыяй, хоць яе далейшае разьвіцьцё дало шэраг навучальных прыкладаў для рабочае клясы.

Баварыя была адзінай часткай у Нямеччыне, якая ў сакавіку 1919 г. мела ўрад, складзены з сацыял-дэмакратаў і незалежных сацыял-дэмакратаў. Аднак палітыка гэтага ўраду, пад уплывам пануючай у Нямеччыне рэакцыі, рабілася ўсё больш бязьдзейнай і не магла задаволіць ня толькі пралетарыят, але і буржуазею. З абодвых бакоў узмацніліся нападкі. Пануючы ўсюды гармідар побач з слабасьцю ўраду дапамагаў узьнікненьню канфліктаў. У рабочых масах яшчэ не сунялося ўзбуджэньне з прычыны забойства Эйснэра. Агалашэньне вэнгерскае савецкае рэспублікі ўказвала на непасрэднае практычнае значэньне захопу палітычнае ўлады рабочай клясай. Да гэтага трэба далучыць яшчэ ваенныя посьпехі Расейскае савецкае рэспублікі.

Нямеччына была ахоплена грандыёзнай эканамічнай барацьбой і ў гэтай сітуацыі ў галовах кіраўнікоў баварскага ўраду—сацыял-дэмакратаў і незалежных—зарадзілася ілюзія, ці вярней сказаць, спэкуляцыя, што з дапамогаю часовае дыктатуры саветаў ім удасца перамагчы цяжкасьці для сваіх махінацый. Утварэньне Савецкае Рэспублікі ў іх вачох ня было карэннай ломкай, пераменай сыстэмы якая павінна скончыцца поўнай рэвалюцыяй у грамадзкіх дачыненьнях, а толькі фармальнай зьменай ураду. Буржуазная савецкая рэспубліка—вось чаго хацелі гэтыя паны.

Ня з масавага руху нарадзілася гэтая рэспубліка, а ў душных габінэтах баварскага вайсковага міністэрства, у якім 4-га красавіка 1919 г. адбыўся сход лідэраў сацыял-дэмакратычнае партыі, незалежнае сац.-дэмакратычнае партыі некалькіх міністраў баварскага ўраду. Для ўдзелу ў гэтай важнай нарадзе былі запрошаны таксама і прадстаўнікі кампартыі, якім было абвешчана, што трэба неадкладна агаласіць Савецкую Рэспубліку. Міністэрскія пасады ў новым урадзе павінны былі атрымаць сацыял-дэмакраты, незалежныя сацыял-дэмакраты і камуністы на парытэтных пачатках. Камуністы заявілі, што яны адхіляюць супрацоўніцтва з лідэрамі сацыял-дэмакратыі, а таксама выказваюцца супроць савецкай рэспублікі, як ад зьдзелкі, сфабрыкаванай за зялёным сталом. Савецкая рэспубліка павінна нарадзіцца толькі на ініцыятыве саміх мас. Гэта заява камуністаў была спаткана вострымі нападкамі і сваркай. Рашаючае слова было за незалежнымі сацыял-дэмакратамі. Ня гледзячы на тое, што лідэры гэтае нерашучае партыі ведалі, што яны пускаюцца ў аван-туру з сацыял-дэмакратамі, яны раптам рашылі выказаць сябе «рэвалюцыянэрамі». Гэта здавалася ім асабліва адпавядаючым дзякуючы таму, што гэта гістарычная зьдзелка адбылася за зялёным сталом бяз удзелу мас. Заява камуністаў мела той адзіны вынік, што незалежныя сацыял-дэмакраты пасьля таго, як выказалі сваю згоду ўдзельнічаць ва ўрадзе, высунулі яшчэ шэраг умоў. Ня маючы сваёй уласнай праграмы чыннасьці, яны пераймалі свае патрабаваньні ў кампартыі, не падумаўшы аб тым, чаму сама кампартыя ня высунула гэтыя патрабаваньні.

Уноч з 6 на 7 красавіка цэнтральная рада склала адозву: «Ляндтаг распушчан, абранае ім міністэрства склала свае паўнамоцтвы. Дыктатура пралетарыяту зрабілася фактам. Баварыя зьяўляецца Савецкай рэспублікай».

«Народныя ўпаўнаважаныя», якія павінны былі ўвайсьці ў новы савецкі ўрад, нічога не разумелі ў палітыцы. Анархіст Ляндаўэр быў сярод іх адзіным чалавекам з больш-менш палітычным мінулым, усе іншыя былі выпадковымі людзьмі. Старшыня цэнтральнае рады—літаратар Эрнст Тольлер зрабіўся кіраўніком ураду.

Палітычны твар гэтых людзей цалком адбіўся ў першым іх мерапрыёмстве. Агаласіўшы савецкую рэспубліку, яны пасьпяшаліся замаскаваць ашуканства сьвяточнай шуміхай. 7-га красавіка—першы дзень савецкае рэспублікі—быў абвешчан сьвятам, і Мюнхэн адсьвяткаваў дзень нараджэньня савецкае ўлады ўрачыстымі працэсіямі, музыкай і гучнымі прамовамі. Ня было сказана ніводнага слова аб тым, што галоўная роля ў клясавай барацьбе ўскладаецца цяпер на пралетарыят.

Але савецкі ўрад не падумаў аб тым, каб склікаць зьезд саветаў рабочых дэпутатаў, які-б санкцыянаваў яго чыннасьць. Саветы наогул ня існавалі для гэтага ўраду. Ён не падумаў аб тым, каб мабілізаваць рабочых для абароны рэвалюцыі, аб узброеньні пралетарыяту, аб зруйнаваньні старога дзяржаўнага апарату.

Але гістарычныя падзеі маюць сваю ўласную лёгіку. 10-га красавіка рабочыя самі патрабавалі ўзброеньня. Урад змог дастаць толькі 700 стрэльбаў, каб, сьціснуўшы сэрца, узброіць імі рабочых аднэй мюнхэнскай фабрыкі.

Буржуазея дасканала разумела слабасьць ураду і не давала зброі. Контр-рэвалюцыянэры пачалі падымаць галаву, сяляне адмаўляліся везьці ў Мюнхэн прадукты харчаваньня, антыбальшавіцкая ліга агітавала супроць савецкай рэспублікі. Камуністы зрабілі спробу мабілізаваць рабочую клясу супроць контр-рэвалюцыі. Але перш, чымся іх папярэджаньні былі пачуты, выкрылася здрадніцтва. Раніцою 13-га красавіка па ўсяму Мюнхэну былі расклеены плякаты, якія заклікалі рабочых і грамадзян Мюнхэну змагацца за стары сацыял-дэмакратычны ўрад. У плякатах гаварылася, што калі насельніцтва будзе падтрымліваць законны ўрад, дык у Мюнхэн будуць неадкладна дастаўлены ўсе жыцьцёвыя прадукты.

Што-ж здарылася? Нічога асаблівага, апрача таго, што сацыял-дэмакраты падрыхтавалі бунт разам з рэакцыяй.

Стары сацыял-дэмакратычны ўрад нечакана абвясьціўся ў другім баварскім гарадку—Бамбэргу. У супрацоўніцтве з антыбальшавіцкай лігай ім удалося падбухторыць салдат мюнхэнскага гарнізону, і ўжо 14-га красавіка некалькі членаў фальшывага савецкага ўраду былі арыштаваны. Ці было пастаноўлена ісьці супроць галоўнага ворага буржуазеі і сацыял-дэмакратыі—супроць кампартыі.

Пачаліся першыя ўзброеныя сутычкі паміж рабочымі і контр-рэвалюцыйнымі атрадамі. Камуністы прынялі бойку і прымусілі белагвардзейцаў да ўцёку. Гэта было сыгналам да ўзьняцьця паўстаньня ўсюды. Рабочыя ўзяліся за зброю; частка гарнізону перайшла на іх бок; вернае ўраду войска было адкінута, і рэвалюцыйны пралетарыят пераможна прыдушыў бунт контр-рэвалюцыі. Так скончылася камэдыя фальшывай савецкай рэспублікі. Барацьба рабочых паказала, што дыктатура пралетарыяту ня жарты. Уся ўлада перайшла да рэвалюцыйнага камітэту.

14 красавіка пачаліся гэраічныя бойкі баварскае рабочае клясы з контр-рэвалюцыяй. З гэтага моманту кампартыя зрабілася кіраўніком барацьбы. Узброеньне пралетарыяту было ажыцьцёўлена ў грандыёзных разьмерах. Калі фальшывы савецкі ўрад здолеў дастаць усяго некалькі сот стрэльбаў, дык цяпер пралетарыят меў ужо больш 20000 стрэльбаў і рознай амуніцыі. Была ўтворана Чырвоная армія. Чырвоная армія змагалася на фронце супроць белагвардзейцаў, пераходзячы ад перамогі да перамогі. Усё часьцей атрады контр рэвалюцыі пераходзілі на бок рэвалюцыйных барацьбітоў.

26 красавіка пачаўся генэральны наступ незалежных сацыял-дэмакратаў пад кіраўніцтвам Тольлера супроць камуністаў у фабзаўкомах. Пры гэтым ужывалася дэмагогія і цкаваньне супроць чужаземцаў. Камуністы яшчэ раз растлумачылі рабочым сваю палітыку і ўсю сур'ёзнасьць утворанага становішча і патрабавалі выразнага і аднагоднага адказу. 27 красавіка яны атрымалі адказ. Па дамаганьні незалежнай сацыял-дэмакратычнай партыі рэвалюцыйны камітэт быў пераабраны і неадкладна былі распачаты перамовы з бамбэрскім урадам. За такую палітыку камуністы ўжо не маглі адказваць і вышлі з ураду. Большасьць рабочай клясы ня спыняла, аднак, падтрымліваць кампартыю, і гэта сьведчыла аб тым, што камуністы ў працягу панаваньня саветаў у Баварыі былі ня толькі кіраўнікамі ўсяе гаспадарчае ўлады, але і галоўным касьцяком узброеных сіл.

Галоўнае камандваньне Чырвонай арміі выдала адозву да фабзаўкомаў, у якой яно выказвалася за абарону дыктатуры пралетарыяту супроць контр-рэвалюцыі белагвардзейцаў. Верная гэтай заяве, Чырвоная армія ня спынялася заставацца на сваім пасту, ня гледзячы на загад Тольлера здаць пазіцыі. 30 красавіка адбылася грандыёзная бойка паміж Чырвонай арміяй і белай гвардыяй, атрады якой былі сьцягнуты з усёй Нямеччыны.

Сацыял-дэмакрат і кат рабочых Носке выставіў сваё лепшае войска. Чырвоная армія не магла доўга змагацца з ворагам, на баку якога была колькасная перавага. 1-га мая ў дзень міжнароднага пралетарскага сьвята сацыял-дэмакратычная белая гвардыя ўступіла ў Мюнхэн. Распачаўся белы тэрор.

Аб колькасьці ахвяр белага тэрору ў сярэдзіне мая ўрад выдаў наступнае афіцыйнае паведамленьне. Агульная колькасьць забітых 557 чал., з іх 38 салдат, 135 чырвонаармейцаў, 7 расейцаў, 335 цывільных, 42 невядомыя. Паранена было 306 чал. Растраляна 186 чал., з іх 42 чырвонаармейцы і 144 цывільныя, але гэтыя афіцыйныя лічбы няправільныя. Ужо адно заявеньне, што загінула толькі 7 расейцаў сьведчыць аб нячуванай хлусьне. У сапраўднасьці палонных расейцаў, якіх было шмат у Баварскай Чырвонай арміі, расстрэльвалі цэлымі калёнамі з кулямётаў.

Ніэрынуцьце Баварскай савецкай рэспублікі было справай нямецкай сацыял-дэмакратыі. Тыя-ж самыя людзі, якія ў пачатку сфабрыкавалі за зялёным сталом фальшывую савецкую рэспубліку, праз некалькі тыдняў падрыхтавалі шлях для разгрому рэвалюцыйнага пралетарыяту белагвардзейскімі бандамі. Справу, распачатую белым тэрорам, дакончыла белае правасудзьдзе. Амаль усе камуністы былі прысуджаны да дзесяткаў год турмы.

Лідэр камуністаў у Баварскай савецкай рэспубліцы т. Левінэ быў расстраляны па прысуду надзвычайнага суду «у імя справядлівасьці» і пры поўнай згодзе сацыял-дэмакратаў.

Пазіцыя камуністаў у Баварскай савецкай рэспубліцы падпала пасьля суровай крытыцы і нападкам. Некаторыя бачылі супярэчнасьць у тым, што камуністы сталі на чале руху, ня гледзячы на тое, што самі лічылі, што ўмовы для ўтварэньня савецкае рэспублікі ў Баварыі яшчэ недастаткова насьпелі.

Але гісторыя не высоўвае матэматычных задач, якія могуць атрымаць лёгічна дакладнае вырашэньне. Калі рэвалюцыйны пралетарыят ідзе ў барацьбу супроць буржуазеі, дык кампартыя становіцца на чале гэтае барацьбы. Камуністы павінны быць заўсёды гатовымі, каб у кожнай сітуацыі змагацца разам з пралетарыятам супроць буржуазеі; яны павінны ўмець паміраць у рэвалюцыйных бойках, каб працягваць сваё жыцьцё, як партыя рэвалюцыі.

Фрыц Апэльт.

ДАПАМОЖАМ ВЁСЦЫ ЎЗЬНЯЦЬ УРАДЖАЙНАСЬЦЬ.

Прыклад Лепеля неабходна зараз-жа перакінуць ва ўсе гарады Беларусі. Партыйныя, савецкія, камсамольскія, прафэсыянальныя і вайсковыя арганізацыі павінны накіраваць на вёску аўтарытэтных таварышоў для дапамогі ў падрыхтоўцы да сяўбы,—арганізацыі камун і першапачатковых калектываў.

Горад дапамагае перабудове сельскай гаспадаркі.

ЗА ТРЫ ДНІ ПРАВЕДЗЕНА 100 СХОДАЎ, АРГАНІЗАВАНА 7 МАШЫННЫХ, 7 МЭЛІАРАЦЫЙНЫХ ТАВАРЫСТВАЎ І 6 КАЛЕКТЫВАЎ.

«Савецкая Беларусь» ужо пісала, што 29 сакавіка г. г. вайсковыя часткі Лепельскага гарнізону, разам з мясцовымі арганізацыямі накіравалі ў вёскі 200 таварышоў.

Мэта гэтага масавага паходу—дапамагчы вёсцы ў правядзеньні пасеўкампаніі, узьняцьці ўраджайнасьці, растлумачэньні сутнасьці закону аб сельска-гаспадарчым падатку, праверка ходу калектывізацыі, машынізацыі, каапэраваньня насельніцтва, асабліва бедняты, як ідзе ачыстка насеньня, рамонт сельска-гаспадарчых машын і практычна дапамагчы ў гэтай галіне.

Ужо маюцца папярэднія вынікі працы гэтай масавай брыгады за тры дні.

Абслужана 13 сельсаветаў, альбо больш 500 насельных пунктаў. Праведзена 100 сялянскіх сходаў з дакладамі аб пасеўкампаніі, падвышэньні ўраджайнасьці нашых палёў, карысьці ўгнаеньня, калектывізацыі, каапэра- [illegible]

Гэтымі сходамі па ўсяму Лепельскаму раёну прынята пастанова аб правядзеньні аграмінімуму. Арганізавана 7 мэліарацыйных і 7 машынных таварыстваў. Прыняты пастановы аб дапамозе сем'ям чырвонаармейцаў і ўдоў-сялянак. Аформлена некалькі груп бедняты.

Апрача гэтага, арганізавана 6 калектываў, куды ўвайшло каля 100 гаспадарак. Яны будуць мець 1200 гэктараў калектыўнай зямлі. Брыгады кузьняцоў, плотнікаў і шорнікаў пачынілі некалькі дзесяткаў плугоў, сох, хамутоў, шлей, калёс і інш.

Сялянства вельмі добра і чутка адносіцца да гэтай масавай брыгады, якая на справе дапамагае калектыўнаму будаўніцтву на вёсцы. Заслухаўшы даклад аб сяўбе, сяляне вёскі Стаі вынесьлі аднагалосную пастанову: „Мы вітаем закон савецкай улады аб сельгаспадатку. Наша надзея толькі на калектыў. Мы гэта добра разумеем. Дапамажэце нам [illegible] *яго».*

[illegible]

Прэч нядбайнасьць!

[illegible]

А. Дубіна.

Пераклічка калгасаў.

[illegible]

А. Дамброўскі.

Ажыцьцяўленьне аграмінімуму.

Вузьдзенскі і Койданаўскі райвыканкомы прадставілі на зацьверджаньне ў прэзыдыум Менскага АВК праэкты пастаноў аб увядзеньні ў межах гэтых раёнаў абавязковага аграмінімуму, у які ўваходзіць: ачыстка насеньня, зьбіраньне попелу, забарона пасьвіць жывёлу на сенажацях; на руні раньняй вясной і позна ўвосень і г. д.

За невыкананьне аграмінімуму будзе ўжывацца ў адносінах да вінаватых скарачэньне с.-г. крэдыту, штраф да 50-ці руб. і пазбаўленьне права атрымліваць прэміі на с.-г. выстаўках. За сыстэматычнае і сумыснае парушэньне абавязковага аграмінімумуму ў часе вясеньняй і васеньняй сяўбы вінаватыя будуць прыцягвацца да судовай адказнасьці.

Пасьля зацьверджаньня праэкту прэзыдыумам АВК пастанова аб аграмінімуме ў гэтых раёнах адразу ўводзіцца ў жыцьцё.

Барысаўскі ЦРК шкодзіць калектывам.

У Барысаўскім раёне за мінулы год арганізавалася многа новых калгасаў. Калі ў 1927 г. па раёну было толькі 4 калгасы, то ў гэтым годзе маецца 14 с.-г. арцеляў і 1 камуна; апроч гэтага, ёсьць новаарганізаваныя, якія яшчэ не аформлены статутамі.

Вядома, што ўсе калгасы маюць цесную сувязь як з сыстэмай с.-г. каапэрацыі, так і з Барысаўскім ЦРК, куды здаюць лішкі прадуктаў сваёй вытворчасьці. Галоўным прадуктам збыту зьяўляюцца малочныя прадукты.

У гэтым годзе калгасы раёну зрабілі дагавор з менскім акруговым малочным саюзам, згодна якога ўсе зьлішкі малочных прадуктаў калгасы павінны здаваць у Барысаўскі ЦРК для збыту на камісіённых пачатках. Згодна гэтага дагавору калгасы павінны снабжацца канцэнтрыраванымі кармамі—вотрубямі і макухай. Пакуль малочны саюз дастаўляў гэтыя кармы непасрэдна ад сябе, калгасы атрымоўвалі добраякасныя пшонныя вотрубі на танных цэнах і, нават, у крэдыт.

Але ў студзені м-цы Барысаўскі ЦРК паведаміў, што мае свае вотрубі, якія можна адпусьціць калгасам толькі за наличны разрахунак і на тых-жа цэнах, як і малочны саюз адпушчае. Прыехаўшы за вотрубямі калгасьнікі заплацілі грошы і паехалі на склад ЦРК, дзе ім адпусьцілі напалову добрых вотрубей і напалову сьмяцьця, нягоднага ў корм. Калі калгасьнікі агледзелі, што ў мяшках ня вотрубі, а мешаніна зямлі з каменьнямі, шклом, мякінай і др. сьмяцьцём, нягодным для корму і адмовіліся гэта ўзяць, то прадстаўнік ЦРК заявіў: «Ня возьмеце гэтых—не атрымаеце і лепшых».

Такім чынам прымусова калгасы павінны былі забраць 400 пуд. гэтага сьмецьця, бо грошы былі заплачаны і нічога не заставалася рабіць, як весьці іх у гаспадарку.

Аграном, агледзеўшы гэтыя вотрубі, склаў акт сумесна з прадстаўнікамі с-с і калгасаў аб нягоднасьці гэтых «вотрубей» у корм і рашуча забараніў паказваць гэта сьмяцьце скаціне, якую можна скалечыць гэтай мешанінай, калі дабавіць у корм.

Калгасы дужа абураны такімі адносінамі да іх Барысаўскага ЦРК і патрабуюць, каб за заплачаныя грошы за нягодныя вотрубі, былі адпушчаны добрыя кармы, або зьвернуты грошы.

Аграном Уланшынскі.

Інцыятыва камуністаў падтрымліваецца

Мсьціслаў, 8-4. Шамаўская ячэйка КП(б)Б у апошні час значна пасунула ўперад сваю работу пад кутам усямернага ўздыму сельскай гаспадаркі. Партячэйка шырока абгаварыла пытаньне XII зьезду КП(б)Б на камсамольскім і дэлегацкім сходах і ў буйных вёсках. Усё абгаварэньне зводзілася да ўстаноўкі пашырэньня арганізацыі калгасаў, арцеляў, таварыстваў і да праверкі работы ўжо існуючых.

Дэлегаткі вёскі Несьцерава высунулі пытаньне аб арганізацыі ў іх арцелі. Парт'ячэйка прымацавала туды траіх арганізатараў, якія да пачатку вясеньняй пасеўнай кампаніі павінны арганізаваць там арцель і заклаcьці мэліарацыйнае т-ва.

Сялянства адгукаецца на інцыятыву ячэйкі па арганізацыі калектыўных аб'яднаньняў. Ужо арганізаваны: 1 арцель „Чырвоная Зорка" па сумеснай апрацоўцы зямлі, садова-гароднiцкае т-ва, машыннае і малочныя т-вы ў Шамаве. Закладваецца па інцыятыве камуністаў і камсамольцаў два калгасы. У бліжэйшыя дні афармляюцца машынныя т-вы ў в. в. Беразэтпя і Рубанаўка. У час вясеньняй пасеўнай кампаніі павінны быць арганізаваны машынныя т-вы ў в. в. Сакалова і Крутой.

НЯ ЗЬБІРАЮЦЬ ПОПЕЛУ.

(В. Данілавічы, Дабрынёўскага сельсавету).

Сяляне нашай вёскі да апошняга часу яшчэ мала ведаюць аб падрыхтоўцы да сяўбы. Праўда, насеньне ўжо амаль пачысьцілі ўсё, а аб зборы попелу дык ні аграном, ні с-с, ні партячэйка нічога не казалі.

Па падліку на кожную печ, якіх маецца ў вёсцы 150, у дзень будзе 2 фунты попелу, бо паляцца дрывамі, за ўсю зіму можна сабраць мінімум 1800 пудоў, якімі можна ўгнаіць многа палеткаў. На запытаньне ў аднаго селяніна—чаму ня зьбіраецца попел,—ён адказаў: «Што-ж мне ад гэтага прыбудзе». Гэтыя словы могуць характарызаваць працу грамадзкасьці ў гэтым напрамку.

Бязумоўна, пакуль сяляне не зразумеюць карысьці ад попелу, датуль яны ня будуць зьбіраць яго. Трэба сказаць, што па с-с наогул гэта праца ня рухаецца з месца, таксама с-с не паклапаціўся, каб скарыстаць попел на смалярні, якая маецца на тэрыторыі с-с. Лепей хоць позна распачаць працу.

К. Макарэвіч.

Замест „сталыпінскіх" хутароў—калектывы.

(Слуцкі раён).

Справа калектывізацыі па нашаму раёну пачалася з мінулага году. Існуе арганізаваных 14 калгасаў, большасьць з іх, ня гледзячы на моладасьць, ужо зьяўляюцца прыкладам перабудовы сельскае гаспадаркі. **При найменшай траце працоўнае сілы і сродкаў вытворчасьці дасягаецца найбольшы і лепшы эфэкт, матар'яльная карыснасьць гаспадаркі ў калектыве.**

У гэтым годзе да пачатку сяўбы ў нашым раёне мяркуецца арганізаваць шэсьць калгасаў. Арганізавана і аформлена 3 калектывы. Узбуйняюцца 3 калектывы. Цэлы пасёлак імя Славінскага ідзе ў калектыў. Пасялковая форма ўступае і павінна даць дарогу калектыўнай, гэта высоўваецца жыцьцём—патрэбай самога сялянства.

Хутары калісьці былі самай пажаданай формай землякарыстаньня. Царскі ўрад у асобе Сталыпіна ўвёў гэтую форму **як шлях капіталістычнага разьвіцьця сельскае гаспадаркі, зьнішчэньня бедняцка-серадняцкай гаспадаркі і як стаўку на «моцнага» селяніна капіталіста, кулака.**

З палітычнага боку хутары арганізоўваліся для таго, каб парушыць пачатак грамадзкасьці абшчыннай формы землякарыстаньня, разьбіць вёску на асобныя вучасткі. А ў таго, хто выжыве, выхаваць дробна-ўласьніцкія імкненьні эксплёататарства,—душы ўсіх, каго можаш,—жыві сам».

Але савецкая ўлада ўзяла другі курс у зямельнай палітыцы. Сялянства зразумела, што гэтак далей жыць нельга, што неабходна сельскую гаспадарку перавезьці **на шлях калектывізацыі і каапэраваньня.**

У нашым раёне вёска **Вялікая Сьліва разьбіта да вайны 14 году на хутары.** У сучасны момант беднякі і частка серадвякоў зразумелі, што хутары ня могуць задаволіць патрэб гаспадаркі, што яны давалі і даюць карысьць заможніку-кулаку і ні ў якім выпадку бедняку альбо серадняку.

Вось перадавая частка беднякоў і серадвякоў парашылі яшчэ восеньню мінулага году арганізаваць калектыў. Актыў у ліку 10 асоб пад кіраўніцтвам парт'ячэйкі і актыўных грам. **Самусэвіча Васіля і кандыдата партыі Савіцкага Андрэя** (будынкі якога спалілі ў часе перавыбараў сельсавету) павялі працу па арганізацыі калектыву. Пры самым жорсткім супраціўленьні кулакоў яны арганізавалі **з быўшых хутаран калектыў у 35 гаспадарак.** Маецца 15 кандыдатаў у калектыў, якія ў сучасны момант яшчэ не разабраліся з справамі разьдзелу гаспадарак. У той-жа вёсцы яшчэ каля 30 гаспадароў жадаюць арганізаваць калектыў. Ускладняецца пытаньне справай земляўпарадкаваньня. Усе патрабуюць: «дайце каморніка», а іх якраз і не хапае.

Арганізаваны калектыў ужо аграмаджвае сродкі вытворчасьці. Сяўба будзе праведзена калектыўна. Ужо ачышчана ўсё насеньне. Складзен вытворчы плян гаспадаркі. Пакідаюць 16 каней, астатнія прадаюць. Робяць агульны хлеў для жывёлы. Збываюць непатрэбны інвэнтар і купляюць машыны: два лямешныя плугі, бароны-зігзагі і пружыноўкі, радавую сеялку, малатарню, сячкарню. Разьбіты палі для пасеву і пасадкі карнеплодаў.

Арганізавалі перапрацоўку малочнай прадукцыі, распрацоўку торфу. Прыступаюць да будаўніцтва агульных хлявоў, хат і нават рашылі пабудаваць клюб. Для пабудовы клюбу мясцовыя арганізацыі мяркуюць зараз-жа адпусьціць хату-чытальню і ўстанавіць радыё. Калектывісты просяць лесу.

Навакол арганізацыі гэтага калгасу надзвычайна яскрава разгарнулася клясавая барацьба

У В.-Сьліве, нават у час перавыбараў сельсавету, клясавая барацьба праходзіла ў форме тэрору; былі ў час перавыбарчых сходаў два падпалы. Але беднята і серадвякі правалілі ўсіх кулацкіх стаўленікаў, на ўсе 100 пр. прайшлі кандыдатуры, рэкамэндаваныя ячэйкамі і сходамі бедноты.

Кулакі, якіх нямала ў В.-Сьліве, спрабуюць усё, каб сарваць працу па арганізацыі калгасу. «Пачнуць вас земляўпарадкаваць дый высяляць ліха ведае куды».—«Няпраўда, што ўлада будзе наступаць на кулакоў і заможных—мы будзем жыць».—«Калі вас пачнуць земляўпарадкаваць у калгас, дык і мы туды пойдзем».—«Ня трэба гарачыцца,—цяпер камуністы з вамі, але яны вас кінуць, што будзеце тады рабіць»?

Як адказваюць калгасьнікі, беднята і серадвякі? **„Сьмерць сталыпіншчыне"!** З гэткім лёзунгам і чырвоным сьцягам калектывісты праходзілі па палёх свайго калгасу. Гэтакі настрой калектывыстых і тая арганізацыйная праца гаспадаркі за кароткі час з відавочнасьцю даказвае, што калектыў будзе жыць, гаспадарка разьвівацца, што ідэя калектывізацыі сур'ёзна прывіваецца сярод лепшай часткі сялянства. Наша праца, нашы арганізацыйна - гаспадарчыя мерапрыёмствы павінны гэтаму дапамагаць.

На далейшае трэба больш шырэй і глыбей разгарнуць працу сярод жанчын, акрамя ўсіх іншых форм працы —мы маркуем арганізацыю экскурсій у калектывы і камуны.

Па прыкладу вяліка-сьліўцаў ідуць сяляне хутароў Казловічы ў ліку 20 сямей, хутароў Бандары з 7 сямей, але рэч вядомая—кулак і заможнік і іх падгалосьнікі імкнуцца сарваць гэта імкненьне. Наша задача працаваць так, каб паралізаваць імкненьні клясавага ворага, растлумачыць значэньне калектыву, карысьць яго для селяніна. Дапамагчы арганізацыі гаспадарчаму ўпарадкаваньню, абслужыць культурна калектывы. Прыцягнуць сродкі культфондаў каапэрацыі, паставіць справу ліквідацыі пісьменнасьці і агра пісьменнасьці ў першую чаргу ў калектывах.

Язэп Падрацкі.

ПАПЯРЭДНІЯ ВЫНІКІ ДВУХТЫДНЁВІКА АШЧАДНАСЬЦІ.

Зараз ужо ёсьць магчымасьць падвесьці папярэднія вынікі 2-х тыднёвіка ашчаднасьці, які пастановай ураду працягнут да 15 красавіка.

Першае, што трэба адзначыць,—гэта надзвычайны рост укладчыкаў у касах ашчаднасьці. Так, **за сакавік колькасьць укладчыкаў па БССР павялічылася на 60.000 чалавек, а гэта значыць, што сакавік даў больш укладчыкаў, чым увесь 1927-28 год.**

Згодна кантрольных лічбаў, устаноўленых урадам, лік укладчыкаў да 1 кастрычніка павінен быць даведзены да 203.000 ч. Між тым гэта лічба на 1 красавіка выканана на 103 проц. Найбольшы рост укладчыкаў адбыўся за рахунак гораду. Ня гледзячы на тое, што ў сакавіку лік укладчыкаў-сялян значна павялічыўся, усё-ж гэта дасягненьне мы лічым недастатковым.

За пэрыяд студзень-сакавік новых укладаў у касы ашчаднасьці ўцягнута 1.500.000 руб. Між тым паводле пастановы ўраду трэба было ўцягнуць 2.500.000 руб. укладаў. Такім чынам вынікі па ўцягненьню ўкладаў нельга лічыць здавальняючымі.

Першае месца па ўкладах займае Бабруйшчына, якая выканала сваё гадавое заданьне на 1 красавіка на 83 проц. Сярод іншых акруг больш-менш здавальняюча стаіць справа ў Аршаншчыне і Магілеўшчыне і зусім кепска ў Полаччыне і Гомельшчыне, з якіх першая выканала сваё заданьне на 39 проц. і апошняя—на 44 проц.

Недастатковыя вынікі па ўцягненьню ўкладаў тлумачацца тым, што ў гарадох прафсаюзныя арганізацыі, а па раёнах—савецкія і грамадзкія арганізацыі не аддалі гэтай вельмі важнай кампаніі належнай увагі. Можна прывесьці прыклады, што старшыні РВК нават ня ведалі, хто ў іх зьяўляецца старшынёй камісіі садзейнічаньня (Капыль, Менскай акругі і інш.) Ёсьць таксама шэраг выпадкаў няўважлівых адносін да кампаніі з боку працаўнікоў ашчадных кас пры паштова-тэлеграфных установах. За нядбайныя адносіны да кампаніі ашчаднасьці некаторыя працаўнікі гэтых устаноў зьняты з працы і прыцягваюцца да судовай адказнасьці.

Папярэднія вынікі кампаніі ашчаднасьці сьведчаць аб тым, што працоўнае насельніцтва БССР вельмі шчыра і горача адгукнулася на заклік камуністычнай партыі і савецкай улады *і, што пры ўмелым падыходзе і жаданьні мясцовых працаўнікоў, а таксама пры дапамозе мясцовай грамадзкасьці заданьне нашага ўраду мы маем магчымасьць выканаць поўнасьцю на ўсе 100 пр.*

А таму час да 15 красавіка трэба максымальна скарыстаць для яшчэ большага разгортваньня кампаніі ашчаднасьці, для яшчэ большага ўцягненьня ўкладчыкаў і ўкладаў у касы ашчаднасьці, асабліва на вёсцы.

За сыстэматычную антырэлігійную працу!

Нізавыя партыйныя і саюзныя арганізацыі мала ўвагі зварачваюць на антырэлігійную працу.—Трэба рыхтаваць кіраўнікоў гурткоў бязбожнікаў.—Шырэй антырэлігійную працу!

11 красавіка ў Менску адбылася шырокая антырэлігійная нарада, у якой прынялі ўдзел менскія рабкоры, сябры рэдкалегій насьценгазэт, сакратары ячэек бязбожнікаў і, наогул, актыў бязбожнікаў. Нарада абгаварыла інфармацыю старшыні Цэнтральнага Савету бязбожнікаў Беларусі т. Матулайціса аб аглядзе антырэлігійнай працы на прадпрыёмствах і ў прафсаюзах.

Тав. Матулайціс спыніўся на тым, што нашы партыйныя, камсамольскія і грамадзкія арганізацыі не аддаюць належнай увагі пытаньню антырэлігійнай працы. Між тым без дапамогі гэтых арганізацый таварыства бязбожнікаў ня можа належна разгарнуць сваю працу. Досыць сказаць, што па СССР налічваецца 8900 ячэек бязбожнікаў з 460.000 сябрамі, а царкваў—50.000, сэктанскіх абшчын—25.000, папоў-жа і царкоўнага актыву, ня лічачы сэктантаў, налічваецца звыш 1.000.000 чал.

Дацэнт БДУ т. Усьпенскі зрабіў даклад аб мэтадах правядзеньня антывялікоднай кампаніі.

Па першаму пытаньню разгарнуліся актыўныя спрэчкі—выказалася 18 чалавек.

Тав. Грыцвай (працкалектыў пекароў) скардзіцца на тое, што партыйныя ячэйкі мала аддаюць увагі на працу таварыства бязбожнікаў.

— У нас,—кажа ён,—яшчэ ў верасьні мінулага году было арганізавана бюро ячэйкі бязбожнікаў, якое нічога не рабіла, а партячэйка не давала ніякіх указаньняў.

Тав. Газберг кажа, што антырэлігійная праца знаходзіцца ў «зачаточном» становішчы. Гэта праца патрабуе добра падрыхтаваных працаўнікоў. Патрэбны мерапрыёмствы для падрыхтоўкі кіраўнікоў гурткамі бязбожнікаў.

Тав. Дорскі гаворыць, што перад намі стаіць пытаньне, як весьці барацьбу з рэлігіяй, і знаходзіць, што барацьбу трэба весьці ў першую чаргу з правадырамі клерыкалаў.

Тав. Атакін зазначае, што неабходна зьвярнуць увагу на працу сярод жанчын, бо яны часта робяць вялікі рэлігійны ўплыў на мужчыну. Трэба скарыстоўваць для гэтай мэты дэлегацкія сходы жанчын. У часе каталіцкага вялікадня на нашых антырэлігійных вечарох было шмат старых рабочых, а ў гэты час па касьцёлах можна было ўбачыць моладзь. Трэба шырэй павесьці антырэлігійную працу сярод моладзі.

Тав. Міхайлаў гаворыць, што завкомы вельмі мала дапамагаюць ячэйкам бязбожнікаў, не далёка ад завкомаў адышлі і партячэйкі. Неабходна на прадпрыёмствах і ў клюбах арганізоўваць сэмінары для падрыхтоўкі кіруючых кадраў бязбожнікаў.

Тав. Карнейчык знаходзіць, што ксяндзы сваю кампанію разгарнулі раней, чым прафсаюзы.

— Баптысты,—кажа т. Карнейчык,—сваіх кіраўнікоў вучаць гадамі, а мы ня можам арганізаваць хоць кароткатэрміновыя курсы для падрыхтоўкі кіраўнікоў барацьбы з рэлігіяй і клерыкаламі.

Тав. Шышко зварачвае ўвагу нарады на тое, што ў нас часта развažаюць так.—Мы ня верым у бога і папоў, а таму няма чаго нам ісьці ў ячэйку бязбожнікаў.

Гэты погляд няправільны; бязбожнікі павінны ў першую чаргу весьці барацьбу з рэлігіяй. Тут патрэбна сыстэматычная праца ўсяго калектыву.

Нарада абрала камісію, якой даручыла апрацаваць практычныя прапановы па дакладах.

САМАЦЁКАМ...

(Ад нашага чэрвенскага карэспандэнта).

Чэрвенскі раён, Менскай акругі—самы хлебародны раён. Глеба, пры культурнай апрацоўцы, дае высокія ўраджаі, гэта даведзена практыкай. Але, на вялікі жаль, яшчэ да гэтага часу сялянства не ўжывае тых неабходных агракультурных мерапрыёмстваў і мэтадаў у вядзеньні свае гаспадаркі, яшчэ і да гэтага часу сяляне кепска жывуць на сваіх вузкіх стужках палосках пры трохпольным севазвароце.

Па ўсіх кутках Беларусі зараз праводзіцца кампанія па арганізацыі новых буйных калгасаў, узбуйненьне раней арганізаваных. А што робіцца на Чэрвеншчыне?

— Нічога. Гэта адказ старэйшага райаграномa Савіча. Потым, нібы стараючыся выправіць сваю памылку, Савіч дадаў:

— У нас, бачыце, не аграномы, а адно гора. Аграном, бачыце, не адпавядае свайму прызначэньню, а таму і працы няма.

Зараз шырока папулярызуецца лёзунг—аграмінімум у кожную гаспадарку! Кожнага селяніна гаспадара падкаваць, зрабіць сьвядомым у аграномічных ведах! Кожнаму гаспадару растлумачыць, якім мэтадам павысіць ураджай, растлумачыць аб карысьці мець сувязь з аграноміяй—настаўнікам па сельгаспадарцы.

Што робіцца на Чырвеншчыне ў гэтай галіне?

«Нічога». Вельмі сумна робіцца, чуючы такі адказ.

Аграномія спачывае, раённыя працаўнікі неправодзяць гэтай працы.

Справа калектывізацыі таксама ў падпольлі. Па раёну ўсяго арганізавана 9 калектыўных гаспадарак, з іх 4 яўрэйскія. А сёлета трэба было арганізаваць 5 калектыўных гаспадарак па пляну, але яшчэ і да гэтага часу нічога ня зроблена. Растлумачальная праца аб карысьці калгасбудаўніцтва не вядзецца сярод вясковага насельніцтва. Выезды ў вёску з мэтай папулярызацыі арганізацыі калектыўных гаспадарак ня бываюць. Вясковы актыў—партыйцы, камсамольцы, хатнікі, настаўнікі ўдзелу ў гэтым напрамку ня прымаюць.

У 1922 г. 7 бядняцкіх сем'яў в. Турына, якая мае 300 гаспадарак, пашлі ў камуну. Арганізавалі камуну «Чырвоны Бераг». Камунары атрымалі 110 гэктараў зямлі, некалькі разбураных абшарніцкіх будынкаў, аб'ядналі свае нікчэмныя гаспадаркі і з гэтага пачалі.

Пабудавалі будынкі, набылі сельскагаспадарчы інвэнтар, жывёлу, а мэтад карыстаньня зямлёй—трохполка. І толькі ў 1928 годзе камунары ўвялі васьміпольны севазварот. У мінулыя гады шмат было перашкод, ня было насеньня, ня было ўгнаеньня.

Сёлета-ж камунары рыхтуюцца да вясеньняга севу больш стала. Насеньне аўса і ячменю абменена на гатунковае. А тая колькасьць звычайнага насеньня, якая будзе сеяцца, ачышчана. На камунарскай сартыроўцы «Трыумф» ачышчалі навакольныя сяляне. Камунары ў першую чаргу давалі машыну беднаце.

Сёлета камунары законтрактавалі 6 дзес. бульбы. Мяркуюць засеяць 12 дзес. аўса, 6 дзес. ячменю, 12 дзес. бульбы, 2 дзес. канюшыны, 1,5 дзес. лубіну. Хацелі засеяць сэрадэлы, але насеньня апошняй не знайшлі ў цэлым раёне.

Камуна с.-г. прылад і машын мае абмежаваную колькасьць: 1 жняярку, 1 конную малатарню, 1 рад. сеялку; двух лямехавага плугу і «Трыер» яшчэ нават няма і калі прыдзецца набыць невядома.

Колькасьць жывёлы таксама нязначная. Маецца 7 рабочых коняй, 15 кароў, 1 завадзкі бык, 6 падцёлкаў, 30 авец, 15 сьвіней, і больш нічога.

Камуна арганізавалася ў 1922 г., часу прайшло шмат, а чым яна можа пахваліцца, што яна набыла, якія ёсьць дасягненьні? Дасягненьняў няма. Жыцьцё камуны ідзе самацёкам. Зараз пад бокам камуны ёсьць вёска ў 300 двароў. Што раённая ўлада зрабіла, каб за кошт гэтай вёскі ўзбуйніць камуну да 1000 гэктараў. Ёсьць усе магчымасьці. Таксама той-жа сумны, бяз вынікаў адказ—нічога.

РВК, КК КП(б)Б і райаграномія яшчэ не раскачаліся і ня лічаць патрэбным брацца за гэту карысную справу.

С. Іва.

Пачэснае месца яечна-птушынай каапэрацыі.

Сёлета малочна-жывёлаводны саюз пры Белсельсаюзе ставіў ва ўпор загатоўку і збыт яечна-птушыных прадуктаў і распаўсюджваньне гатунковай птушкі ў плянавым парадку.

Да гэтага часу птушкаводная справа, якая, да рэчы сказаць, павінна адыграць вялікую ролю ў галіне арганізацыі яечна-птушынага рынку і адчыніць перад нашым сялянствам новыя крыніцы прыбытку, была ўскладзена на аматарскія т-вы. Зусім слушна, што, ня маючы перад сабою пэўных загатоўча-збытавых задач, не вядучы амаль ніякай племяннной работы, гэтыя т-вы былі вяжыцьцёвыя і павінны былі быць ліквідаваны.

У гэту вясну на абшарах БССР будуць арганізаваны 34 раённыя птушкаводныя т-вы, якія павінны шырока разгарнуць загатоўку яек, кур, гусей, пер'я. Дзеля гэтага, па прыкладу некаторых раёнаў РСФСР і Украіны, у нас уводзяцца пешыя і конныя зборшчыкі яек, якія будуць браць прадукт непасрэдна ад сялянства. Такі спосаб загатоўкі ня толькі дасьць магчымасьць атрымаць лепшы прадукт, але яно будзе спрыяць уцягненьню сялянства, асабліва сялянкі ў каапэрацыю, паслужыць моцным стымулам да арганізацыі яечна-птушынага рынку і распаўсюджваньню гатунковай птушкі.

Пры кожным такім т-ве, на чыгуначных станцыях, будуць арганізоўвацца яечна-птушыныя склады, куды будуць здаваць сабраны матар'ял зборшчыкі. Галоўнымі месцамі загатоўкі будуць сканцэнтраваны ў Слуцкім, Касьцюковіцкім і Полацкім раёнах.

Па лініі гэтых т-ваў сёлета мяркуецца загатовіць каля 2.500.000 штук яек. Для належнай пастаноўкі яечна-птушынай справы маюць быць пабудаваны яечна-птушыныя камбінаты ў Менску, Воршы, Жлобіне, Касьцюковічах, Полацку і Гомелі, на якіх будзе праводзіцца сартыраваньне яек, адкорм птушкі, рэзка іх. фармоўка, упакоўка і г. д.

На гэту галіну гаспадаркі трэба зараз зьвярнуць пільную ўвагу. У БССР няма патрэбнага кадру адпаведных спэцыялістаў. Каб паставіць птушкаводную справу на належную вышыню спэцыялістаў трэба запрасіць з іншых месц Савецкага Саюзу.

ЗАКОНЫ І ЗАГАДЫ УРАДУ БССР.

Пастанова

Савету Народных Камісараў БССР

аб здачы ў найм жылых памяшканьняў у дамох, якія належаць дзяржаўным, прамысловым і гандлёвым прадпрыемствам.

Савет Народных Камісараў БССР пастанаўляе:

1. Дзяржаўныя, прамысловыя і транспартныя прадпрыемствы могуць здаваць у найм жылыя памяшканьні [illegible] 1928 г. [illegible] (З. З. СССР 1928 г., № 64, арт. 487).

2. Тэрмін дзейнасьці дагавору найму жылых памяшканьняў устанаўліваецца: а) для сезонных і часовых работнікаў [illegible]; б) [illegible] і за тры месяцы для работнікаў іншых катэгорый.

4. Калі памяшканьне апаражняецца з прычыны выходу тэрміну дагавору, з прычыны звальненьня работніка з працы ў даным прадпрыемстве наводзе арт. арт. 36, 37, пункт[illegible] «а», «б» і «д» арт. 47 і арт. 48 Кодэксу Законаў аб Працы БССР [illegible].

[illegible]

Старшыня Савету Народных Камісараў БССР М. Галадзед.

Нам. Кіраўніка Спраў Савету Народных Камісараў і Эканамічнай Нарады БССР А. Дубавіцкі

8 красавіка 1929 г.
г. Менск.

Пастанова

Эканамічнае Нарады пры Савеце Нар. Камісараў БССР

про парадак зацьверджаньня прамысловага будаўніцтва па індустрыялізацыі сельскай гаспадаркі.

1. Аб'екты сельска-гаспадарчага прамысловага будаўніцтва зацьвярджаюцца:

а) каштоўнасьцю ня звыш 50 тысяч рублёў—адпаведнымі народнымі камісарыятамі, цэнтральнымі органамі сыстэмы каапэрацыйных арганізацый і акруговымі выканаўчымі камітэтамі;

б) звыш 50 тысяч рублёў—Эканамічнаю Нарадаю з заключэньнем Дзяржаўнай Пляновай Камісіі.

2. Усе ўстановы і арганізацыі абавязаны, загадзя да падачы намечаных імі аб'ектаў сельска-гаспадарчага прамысловага будаўніцтва на зацьверджаньне адпаведнага органу (п. 1), узгадняць іх:

а) з Народным Камісарыятам Земляробства—калі каштоўнасьць аб'екту звыш 50 тысяч рублёў, прычым па мясцовай прамысловасьці і прамысловай каапэрацыі аб'екты прадстаўляюцца ў Народны Камісарыят Земляробства праз ВСНГ.

б) у акруговых пляновых камісіях з абавязковым удзелам прадстаўніка акруговага зямельнага аддзелу—калі каштоўнасьць аб'екту ня звыш 50 тысяч рублёў, прычым па крухмальнай і вінакурнай прамысловасьці і дробнае будаўніцтва канчаткова ўзгадняецца з Народным Камісарыятам Земляробства.

3. Узгадненьне з Народным Камісарыятам Земляробства робіцца па пытаньнях аб сыравіннай базе, эканамічнай абгрунтаванасьці ў мэтазгоднасьці пабудовы прадпрыёмства, неабходнай магутнасьці яго і месцы пабудовы.

4. Пры падачы намечаных аб'ектаў будаўніцтва на ўзгадненьне і зацьверджаньне п. п. 1 і 2 абавязкова трэба прыкласьці паясьніцельную запіску з арыентыровачнымі каштарыснымі данымі.

5. Тэхнічныя праэкты пабудовы прадпрыёмстваў зацьвярджаюцца:

а) па прадпрыёмствах каштоўнасьцю ня звыш 50 тысяч—цэнтральнымі органамі будуючых арганізацый, ці акруговымі выканаўчымі камітэтамі, па прыналежнасьці.

б) па прадпрыёмствах звыш 50 тысяч—Вышэйшым Саветам Народнае Гаспадаркі, Народным Камісарыятам Земляробства і Народным Камісарыятам Гандлю ў залежнасьці ад таго, хто непасрэдна плянуюць будуючыя арганізацыі.

6) Аб'ём і форма тэхнічных праектаў, што прадстаўляюцца на зацьверджаньне, павінны ў асноўным адпавядаць прынцыпам, якія прадугледжаны для непрамысловага будаўніцтва (інструкцыя Эканамічнай Нарады за 28 студзеня 1929 году—апублікавана ў (З. Зак. 1929 г. № 7, паст. 32) а па будаўніцтву, якое плянуецца ВСНГ БССР, павінны адпавядаць інструкцыі, выданай ВСНГ СССР за 23 ліпеня 1928 г. па гэтаму пытаньні.

7. Будаўнічыя работы магчыма пачынаць толькі пасьля атрыманьня дазволу ад органаў будаўнічага кантролю: па прадпрыёмствах каштоўнасьцю звыш 250 тысяч рублёў—ад Камітэту па будаўніцтву пры Эканамічнай Нарадзе, а каштоўнасьцю ня звыш 250 тысяч—ад акруговых органаў будаўнічага кантролю.

8. Да прадпрыёмстваў па індустрыялізацыі сельскае гаспадаркі залічаюцца наступныя прадпрыёмствы: па перапрацоўцы малочных прадуктаў, мяса, бульбы, садовіны і гародніны і па пярвічнай апрацоўцы валакна.

Гэта пастанова датычыць як пабудовы новых прадпрыёмстваў, так і адбудовы і рэканструкцыі дзеючых і ня дзеючых прадпрыёмстваў, якія намечаны да пуску па лініі індустрыялізацыі сельскай гаспадаркі.

9. Абавязаць усе ўстановы і арганізацыі, што вытвараюць прамысловае будаўніцтва, вылучаць асоб, на якіх ускладаецца адказнасьць за данае будаўніцтва: а) адпаведнасьці вытвараемых работ зацьверджанаму праэкту, б) выкананьне ўстаноўленых правіл вядзеньня будаўнічых работ, в) своечасовае прыняцьце неабходных захадаў да пабудовы (заказ абсталяваньня, падрыхтоўка да будаўнічага сэзону, заяўка на фінансаваньне і г. д.), г) вядзеньне своечасовай і дакладнай справаздачнасьці выдаткаў па кожнаму аб'екту будаўніцтва.

10. З выданьнем гэтай пастановы касуецца пастанова Эканамічнай Нарады за 19 ліпеня 1928 году (З. З. 1928 г., № 23, арт. 231).

Старшыня Эканамічнае Нарады БССР М. Каркліп.

Нам. Кіраўніка Спраў Савету Народных Камісараў і Эканамічнае Нарады БССР В. Крывіцкі.

6-га красавіка 1929 г.
гор. Менск.

Лясы мясцовага значэньня і мерапрыёмствы да ўпарадкаваньня іх.

Пастаўленая савецкім урадам задача перадачы часьці лясоў у карыстаньне працоўнаму насельніцтву Наркамземам выпаўнена цалкам. Так, да гэтага часу перадана 516073 гект. лесу ў лясы мясцовага значэньня.

Такім чынам, сялянства штогодна атрымоўвае з лясоў мясцовага значэньня дармова 240000 куб. мэтр. будоўнай і 450000 куб. мэтр. дрывяной драўніны, ці 12 проц. па норме дзяржпляну, што ў пераводзе на грошы складае 930000 руб. па сялянскай таксе і 2600000 руб. на таксе для прамысловасьці.

Дзеля ўпарадачэньня лясоў і захаваньня сталасьці карыстаньня драўнінай лясы ўпарадкоўваюцца за кошт дзяржаўных сродкаў. Так, да гэтага часу ўпарадкавана 250833 гект.; выдаткована на гэту працу 223866 руб. Працу па лесаўпарадкаваньню праэктуецца скончыць у 1929-30 г.

Пры перадачы лясоў насельніцтву мелася на ўвазе, што лесакарыстальнікі будуць ашчадна карыстацца лесам і заводзіць у ім пляновую гаспадарку, але абсьледаваньнем РСІ і НКЗБ выяўлена, што лясы мясцовага значэньня драпежніцкі вынішчаюцца. Самавольныя парубкі—зьвішча амаль што агульнае і разьмер іх па масе ня менш штогодняга водпуску драўніны па каштарысу.

Лясы высякаюцца насельніцтвам ня толькі дзеля сваіх патрэб, але і для продажу. Такім чынам, значная частка лясоў высякаецца і паступае пад распашку.

Лесакарыстальнікі ў галіне аднаўленьня лясоў амаль што нічога не зрабілі.

Разьмеркаваньне драўніны паміж лесакарыстальнікамі ў большасьці выпадкаў робіцца без захаваньня існуючых законаў—па едакох, па дварох, а не па сапраўднай патрэбе, і бываюць нават такія выпадкі, калі беднага зусім адхіляецца ад карыстаньня драўнінай. Ахова лясоў слабая альбо зусім адсутнічае. Пры гэтым мясцовыя органы ўлады (сельсаветы і райвыканкомы) стаяць у баку ад лясоў мясцовага значэньня.

Лясьніцтва і акруговыя зямельныя аддзелы таксама мала аддаюць увагі гэтым лясом.

Усё гэта патрабуе ад урадавых устаноў і грамадзкасьці зьвярнуць асаблівую ўвагу на правільную пастаноўку справы ў лясох мясцовага значэньня.

Дзеля захаваньня лясоў Нармамзем БССР выпрацаваў праэкт новага палажэньня аб лясох мясцовага значэньня, якім прадугледжана рэканструкцыя кіраваньня, рацыянальны парадак аховы і карыстаньня драўнінай. **Міхасенка.**

ЧАРГОВЫЯ ЗАДАЧЫ МЕНСКАГА ГАРСАВЕТУ.

(Гутарка з намесьнікам старшыні Гарсавету т. Крузматам).

У гэтым сэзоне ў Менску разгорнецца шырокае гаспадарчае будаўніцтва і перад новым гарсаветам стаіць задача [illegible]

[illegible] ную лінію і на Пярэспу. Дзеля гэтага робяцца захады па адшуканьню патрэбных сродкаў.

Другая чарговая задача—задавальненьне гораду і нашае прамысловасьці электрычнай энэргіяй.

Пры сучасным сваім становішчы менская электрастанцыя ня зможа справіцца з гэтай [illegible]

[illegible] пабудову вялікага дому на 70 кватэр, які думаем сёлета закончыць—і перасяліць туды рабочых. Апроч гэтага, мы мяркуем, што ў выніку абсьледаваньня жыльлёвага пляну, якое зараз праводзіцца, таксама выявяцца некаторыя лішкі кватэрнага пляцу.

Адносна працы сэкцый і больш [illegible]

[illegible] Гэта пытаньне будзе абмяркоўвацца пасьля акруговага зьезду саветаў.

Для больш сталага вучоту працы дэпутатаў гарсавету зараз ўводзяцца на кожнага дэпутата асобныя вучотныя карткі, дзе будуць адзначацца ўсе даручэньні і ўся праца, якую будзе выконваць кожны дэпутат.

ХРОНІКА.

КАМІСІЯ ЦКК УсеКП(б) ВЫЕХАЛА Ў АКРУГІ БССР.

Камісія ЦКК УсеКП(б) па абсьледаваньню дзейнасьці органаў КК РСІ Беларусі сёньня выяжджае для азнаямленьня з работай акруг—Мазырскай, Магілеўскай і інш.

Для працягу сваёй работы Камісія вернецца ў Менск к канцу красавіка.

КАПІТАЛЬНАЕ БУДАЎНІЦТВА.

З пачаткам будаўнічага сэзону па лініі індустрыялізацыі с.-г. распачынаецца капітальнае будаўніцтва цэлага шэрагу прадпрыёмстваў. На будаўніцтва 3-х новых крахмальных заводаў Белсельбанк перавёў Белсельтрэсту 150.000 руб. крэдытаў, на пабудову халадзільніка ў Гомелі—40.000 руб. Фруктовага заводу—50.000 руб. і упраўе Дзяржаўнага Гандлю на пабудову ў Воршы бэконнага камбінату—185.000р.

Вынікі агляду вытворчых нарад.

Пры АТэ ЦСПСБ адбылася нарада па пытаньню аб выніках агляду вытворчых камісій і нарад.

Даклады зрабілі прадстаўнікі ЦП саюзаў швэйнікаў, мэталістаў, хімікаў, дрэваапрацоўчнікаў, чыгуначнікаў, друкароў і скуранікаў. З дакладаў відаць, што агляд вытворчых нарад значна ўзварушыў рабочую масу. Рабочыя праявілі надзвычайную актыўнасьць і ўнесьлі шмат прапаноў для палепшаньня вытворчасьці і самой працы вытворчых камісій і нарад.

Шэраг ЦП саюзаў яшчэ не зрабіў вывадаў аб выніках аглядавай працы.

4 000.000 руб.—на жыльлёвае будаўніцтва.

Ацэначная камісія Беларускага Камунальнага Банку разгледзела і зацьвердзіла праэкт дамоў, якія будуюцца па лініі акрвыканкомаў, каапэрацыйных і гаспадарчых арганізацый.

Па лініі будаўнічай каапэрацыі сёлета будзе пабудавана ў БССР 62 дамы, з жылой плошчай у 25700 кв. мэтраў, коштам у 1050.000 руб.

Выканкомы сёлета пабудуюць 34 дамы з плошчай 25.340 кв. мэтраў, коштам 1500.000 руб. Апрача таго, выканкомы ўкладваюць у жыльлёвае будаўніцтва 941.000 руб. з іншых крыніц.

Па лініі трэстаў ВСНГБ будзе пабудавана 78 дамоў коштам 625.000 руб.

Рост паявога капіталу МЦРК.

На 1 красавіка Менскі ЦРК мае 405543 руб. паявога капіталу—супроць 208000 р. на гэты-ж тэрмін мінулага году. З 1 красавіка МЦРК пераходзіць на дыфэрэнцыяваны пай. Устанаўляецца больш суровы вучот аплаты паю пайшчыкамі пры продажы дэфіцытных тавараў. У дні выдачы зарплаты праўленьне ЦРК будзе дасылаць на прадпрыёмствы і ўстановы спэцыяльных зборшчыкаў.

ПРЫСУД НАД ЗАБОЙЦАМІ ТАВ. ЛАСТАЎКІНАЙ.

Магілеўскі Акруговы суд прыгаварыў забойцаў новаабранага сябра Замачульскага сельсавету дзяўчыны Ластаўкінай Арыны—Ляўдорава І. С. на 10 год пазбаўленьня волі з суровым адмежаваньнем і Ляўдорава С. С. — на 8 год. Пасьля адбыцьця пакараньня яны, як сацыяльна-небясьпечны элемэнт, падлягаюць высылцы на Салавецкія выспы.

Новыя правілы прыёму ў ВНУ.

Калегія Наркамасьветы БССР зацьвердзіла зьмены ў правілах прыёму ў ВНУ.

Сёлета асобы, якія жывуць на непрацоўны прыбытак, а таксама пазбаўленыя выбарчага права у ВНУ прымацца ня будуць.

Для больш падрабязнага выяўленьня кандыдатур з боку сацыяльнага становішча ўводзіцца дадатковы шэраг дакумэнтаў, якія павінны быць прадстаўлены пры заяве.

Рабочыя ад варштату, якія маюць працоўны стаж ня менш 4 год і скончылі вячэрнія школы ўзвышанага тыпу, будуць прымацца на ўсе факультэты ВНУ з іспытам толькі па беларускай мове.

Фэльчары на мэдфак і ў Вэтэрынарны Інстытут будуць прымацца з іспытам па прыродазнаўству, грамадазнаўству і беларускай мове.

У параўнаньні з мінулым годам сёлета прыём у ВНУ будзе значна павялічан.

Крэдыты на вясеньнюю сяўбу.

Белсельбанк выдаў Белсельтрэсту наступныя крэдыты на правядзеньне вясеньняй сяўбы: на набыцьцё зернавых культур—100.000 р., на трактары—15 т руб. і на набыцьцё коняй—10 тыс. р.

Рэалізацыя пазыкі 1929 г.

Галоўная каса ашчаднасьці БССР ужо рэалізавала новай дзяржаўнай выйгрышнай пазыкі 1929 году на 1350 руб.

Будуем вялікія дамы.

Акцыянэрнае т-ства «Домстрой» прыступае да пабудовы другога дому на рагу вуліц Карла Маркса і Камсамольскай. Гэты дом па аб'ёму будзе займаць 30.000 куб. мэтраў і будзе адным з самых буйных дамоў, якія будуюцца ў БССР. Пабудову гэтага дому ўзяў на сябе «Белдзяржстрой», які павінен скончыць будаўніцтва да 15 кастрычніка 1930 году.

У гэтым доме будзе 70 кватэр па 2, 3 і 4 пакоі са ўсімі выгодамі, а на першым паверсе будуць разьмешчаны трэсты ВСНГ Бел. Пабудова гэтага дому будзе каштаваць 750.000 руб.

„Домстрой" мяркуе пабудаваць у Менску яшчэ тры такі вялікі будынак.

Забясьпечаньне БССР мануфактурай.

У лютым бягучага году спажывецкая каапэрацыя БССР атрымала рознай мануфактуры на 1 077.100 руб., а ў сакавіку—на 2205 тысяч рублёў, з іх на 1732 тысячы рублёў—баваўнянай мануфактуры.

Ліквідацыя магазынаў працкалектываў.

Згодна пастановы Белрабсэкцыі і Наркампрацы, магазыны працкалектываў, якія гандлююць дэфіцытнымі таварамі, ліквідуюцца і перадаюцца ў веданьне ЦРК. Гэткіх магазынаў у БССР 40.

Саюз Савгандальслужачых даў указаньне аб тым, каб пэрсанал магазынаў быў пераведзен у штат ЦРК.

Мэдыцынскі агляд рабочае моладзі.

У хуткім часе ў Менску пачынаецца мэдыцынскі агляд рабочае моладзі, які працуе на прадпрыёмствах. Усяго падлягае агляду 600-700 чалавек.

Культурныя навіны

У Менску знойдзены косьці мамата.

Пры капаньні ямы за гарадзкім садам на глыбіні 6 мэтраў знойдзены косьці мамата і насарога.

Вядзецца вывучэньне сабраных касьцей.

Археолёгічныя экспэдыцыі.

Сёлета маюць накіравацца археолёгічныя экспэдыцыі на Бярдыж, Дняпро, у Воршу і інш. месцы, дзе будуць праводзіцца сталыя археолёгічныя досьледы.

Апроч гэтага, будуць праводзіцца і больш кароткія досьледы—па 3-4 дні.

З ЛІСТОЎ РАБСЕЛЬКОРАЎ

АКРПРАКУРОР, ЗЬВЯРНІ ЎВАГУ!

У вёсцы Гародня, Пухавіцкага раёну, ёсьць сям'я Сьвістуновых у ліку 5-ці асоб. Гэта сям'я складаецца з адных хуліганаў, якія робяць розныя шкоды сялянам. Хуліганы за забойства былі асуджаны на 8 год зьняволеньня, але прасядзелі 2 гады ў спраўдоме і зноў вярнуліся ў вёску. За гэты час хуліганы ўжо пасьпелі пакалечыць людзей у суседняй вёсцы Дзямянаўцы і зьбіць да непрытомнасьці селяніна вёскі Гародні Мухoвіча. Сяляне ваколічных вёсак баяцца іх і чакаюць, калі ўлада зноў іх зьмесьціць у больш бясьпечнае месца.

Менскі акрпракурор, зьвярні ўвагу!

Вока.

ТОПЯЦЦА Ў ГРАЗІ.

З надыходам вясны прыходзіць і гора для жыхароў мястэчка Старобіна, бо на вуліцах гразі па вушы Брук у мястэчку пракладзен толькі на адной вуліцы, а для астатніх ужо два гады ляжаць нескарыстаныя камяні.

РВК неабходна паклапаціцца аб скарыстаньні каменьняў і зрабіць з іх хоць-бы пераходы з аднаго боку вуліцы на другі.

Селькор.

ШАХМАТЫ № 12 (157).

Пад рэдакцыяй А. А. Каспэрскага.

Задача № 12 Г. Н. Верасава—Менск

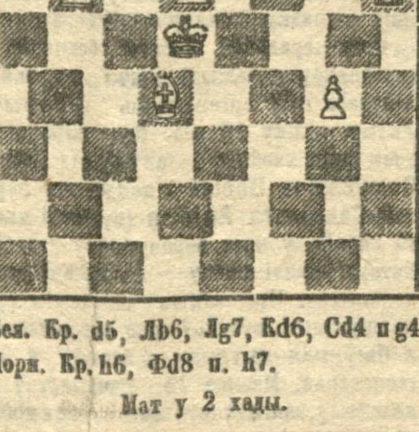

Бел. Кр. d5, Лb6, Лg7, Кd6, Сd4 п g4

Чорн. Кр. h6, Фd8 п. h7.

Мат у 2 хады.

Шахматны чэмпіянат Менску.

Пасьля 4-х месяцаў гульні чэмпіянат фактычна закончыўся. Недаіграныя некалькі партый вынікаў ня зьменяць. Першае месца і назву чэмпіёна Менску на 1929 г. заваяваў Розэнталь. Дрэнна пачаўшы турнір пройгрышам Мазэлю і Блюмбэргу, ён у далейшым выйграў усе партыі; закончыў турнір +12 з 15 і адна ня скончана з шансамі на выйгрыш у Розэнталя. Другое месца забясьпечана Мазэлю І. маладому іграку, паказаўшаму ў гэтым турніры высокі кляс гульні. Ад Мазэля можна чакаць далейшых посьпехаў (яму толькі 17 гадоў), 3) Блюмбэрг +11; 4) Шукевіч-Траццякоў—выйграў шэраг добрых партый; шкада, што ён ня мог аддацца гульні; 5) Гаввіц і Ю. Мазэль, астатнія маглі-бы згуляць крыху лепей, але перашкодзіла адсутнасьць практыкі; далей—Гаухбэрг, Кацнэльсон, Біндлэр і А. Каспэрскі.

У будаўнікоў.

Закончыўся чэмпіянат па шашках: 1) Багамольнікаў +28½, 2-3) Мікалаў і Цыпкін +28½, 4) Малкіс +27½ і 5) Даніловіч +23

БІБЛІЯГРАФІЯ.

БЕЛАРУСКАЯ МЭДЫЧНАЯ ДУМКА. Выданьне Народнага Камісарыяту Аховы Здароўя БССР. № 1 Студзень 1929 г.

[illegible]

[illegible] увесь час яго існаваньня»).

Але мэдычныя веды патрэбны ў пэўнай меры кожнаму з нас, а ня толькі мэдпэрсаналу. У артыкуле А. І. Цьвіковіча «Заўвага да справы санітарнае асьветы» цалкам слушна зазначаецца на тое, што з санасьветаю ў нас справа пастаўлена ня зусім добра. Санітарная і гігіенічная папулярная літаратура ў беларускай мове вельмі нязначна ў колькасным сэнсе. Плякатаў і санасьветных фільмаў, зьвязаных з беларускім жыцьцём, няма зусім. А тым часам ня толькі мова, але і самы зьмест санасьветнае работы ў нас своеасаблівы. Кліматычныя і іншыя мясцовыя ўмовы настойліва вымагаюць, каб іх прымалі пад увагу пры складаньні, скажам, плякатаў у галіне санітарнае асьветы.

Прыходзіцца нам карыстацца расейскімі і украінскімі плякатамі, а патрэбны нам такія, у якіх дакладна ўлічваліся-б усе чыста асаблівасьці нашага беларускага быту.

У цэлым радзе артыкулаў аб дзейнасьці паасобных устаноў мы знаходзім паміж іншым цікавыя паказаньні на розныя факты, характэрныя для сучаснага стану нашае краіны.

Беларусь была арэнаю найбольш страшэннае разаніны на ўсходнім фронце імпэрыялістычнае вайны. Нічога дзіўнага, што ня кажучы ўжо пра вайскоўцаў, нават шмат цывільнага насельніцтва змушана цяпер карыстацца пратэзамі. Булахаўцы і Балаховіч яшчэ павялічылі ў нас колькасьць асоб, якім патрэбны пратэзы і артапэдычнае лячэньне (д-р М. Н. Шапіра даў агляд гэтае галіны мэдычнае дапамогі за 10 год).

Войны выклікалі вялікае пашырэньне [illegible] (аб гэтай рабоце гаворыць у сваім артыкуле Р. Алесін).

У артыкуле аб санітарнай нарадзе, якая адбылася ў Менску ў лістападзе 1928 г. д-р З. Магілеўчык паказвае, як многа настаецца яшчэ зрабіць, каб дамы будаваліся згодна з санітарна-гігіенічнымі вымаганьнямі, каб забясьпечыць сялян пяшкоднаю вадою і г. д.

Выдадзеная з вялікай колькасьцю добрых малюнкаў, на паперы высокае якасьці і наогул прыгожа з вонкавага боку, гэтая кніжка цікава яшчэ і тым, што амаль цалкам выйшла на беларускай мове. Якасьць гэтае мовы ня ўсюды аднолькавая.

Ёсьць і хібы, напрыклад: судз. мэд. (стар. 2; (відавочна: «судзебная», замест «судовая мэдыцына»), жыўная (стар. 5), Беларусь падпала першаму ўзбуйненьню (стар. 6), нясталасьць (замест: неадпорнасьць) да інфэкцыйных захворваньняў (стар. 87), бешанае (стар. 33; — шалёнае), згодна (ст. 45) у сэнсе расейскага «соответственно»), знаходжаньнем—(стар. 23), схопкі (стар. 49: у сэнсе расейскага „схватки"), брацкіх рэспублік (стар. 85; замест братніх), раздвігнуць (стар. 49, замест рассунуць), перагортваюць разізку да гары нагамі (стар. 49), трушаць яе (разізку; стар. 49), несприяючыя (стар. 12). Ня ўсё добра і з чужаземнымі словамі: протэзыраваньня (стар. 78; — протэзаваньня), цысьціцэркоз (стар. 56: замест: цыстыцэркоз) ды і інш. Але наогул кажучы, у гэтых адносінах справа ўжо крыху папраўляецца. Наогул гэтае выданьне НКАЗ вельмі карыснае і цікавае.

А. Смалякін.

7 красавіка 1929 г.

Апавяшчэньні.

— У нядзелю, 14-га красавіка, а 6 гадзіне ўвечары ў аўдыторыі 33 (Земляробскі зав.) адбудзецца пасяджэньне Юрыдычнай сэкцыі Навуковага т-ва пры БДУ.

На парадку дню: 1) Даклад тав. Слупскага на тэму: „Крадзяжы ў БССР па даных сацыялёгічнага дасьледаваньня; 2) Даклад тав. Ватацы на тэму: „Выканаўчыя надпісы (да пытаньня аб спрашчэньні грамадзянскага працэсу).

ДОМ АСЬВЕТЫ.

У нядзелю 14, 14-ІУ,—вечар беларускае літаратуры і музыкі для сяброў юнсэкцыі. Пачатак у 8 гадзін.

Білеты ў канцылярыі Дому.

— У суботу, 13-4, роўна а 7-й гадз. увечары адбудзецца сход прафактыву саюзу Працасьветы.

ПАРАДАК ДНЮ: Даклад прадстаўніка РСІ аб чыстцы савецкага апарату.

Яўка сяброў ГРК МК і прафкомаў, усіх камісій і прафдэлегатаў абавязкова.

ПЭДГАБІНЭТ.

Рэдакцыя часопісі «Асьвета» на сераду 17 красавіка склікае нараду пра пытаньні часопісу.

Запрашаюцца настаўнікі і ўсе асьветнікі гор. Менску. Пачатак, а 7-й гадзіне ўвечары. РЭДАКЦЫЯ.

Сёньня, роўна ў 7 гадзін увечары адбудзецца пасяджэньне Менскай акруговай мэтадычнай камісіі.

Яўка сяброў камісіі абавязкова.

Запрашаецца настаўніцтва.

— У нядзелю, 14 красавіка, на курсах краязнаўства будуць прачытаны лекцыі:

1. Інспэктар Наркам. Асьветы т. Аніхоўскі: «Школьнае краязнаўства».
2. Праф. дэкан. Пэдфаку Піотуховіч «Вывучэньне фальклёру краю».
3. Нав. сэкр. ЦБК Касьпяровіч: „Турызм і краязнаўства і вывучэньне культ. гнёзд па БССР".

Пачатак роўна а 11 г. дня 41 аўд. пэдфаку.

Запрашаюцца сябры РОТ.

ПОЛЬСКІ МАСАВЫ ЛІТАРАТУРНЫ ВЕЧАР.

Польскі рабочы клюб імя Р. Люксэмбург разам з польскай сэкцыяй Бел-АПП наладжвае 13 красавіка а 7-й гадз. увечары ў памяшканьні клюбу масавы літаратурны вечар, у якім прымуць удзел члены польсэкцыі БелАПП'а літгурткі сэкцыі і студэнцкі хор Польпэдтэхнікуму.

ДА ВЕДАМА НАВУКОВЫХ ПРАЦАЎНІКОЎ.

Ёсьць месцы ў доме адпачынку вучоных у ХОСЬЦЕ (каля Сочы), якія прадстаўляюцца навуковым працаўнікам і членам іх сямей.

Кошт месца 95 руб. у месяц (з 15 к. м.)

Жадаючыя атрымаць пуцёўку павінны падаць заяву ў ЦБ СНП не пазьней 1-га мая з тым, каб забраніраваць адпаведны лік месцаў.

Адказны рэдактар М. КУДЗЕЛЬКА

№ 3 ВЫШАЎ З ДРУКУ, рассылаецца падпісчыкам і паступіў у продаж № 3

ПОЛЫМЯ

БЕЛАРУСКАЯ ШТОМЕСЯЧНАЯ ЧАСОПІСЬ ЛІТАРАТУРЫ ПОЛІТЫКІ ЭКОНОМІКІ ГІСТОРЫІ КРЫТЫКІ

ЗА 1929 ГОД.

ПАД РЭДАКЦЫЯЙ: А. Некрашэвіча, І. Шыпілы, З. Жылуновіча (адказны рэдактар), Я. Купалы, М. Чарота

ЗЬМЕСТ:

ЗАРЭЦКІ МІХАСЬ. Ой ляцелі гусі—Апавяданьне.
НЕМАНСКІ ЯНКА. Драпежнікі—Раман (працяг).
УПІТ АНДРЭЙ. Фракеец Кілон. Апавяданьне (пераклаў з лат. мовы Б. Кзавітаў).
КУПАЛА ЯНКА. Недрукаваныя дарэвалюцыйныя творы.
КОЛАС ЯКУБ. На шляхох волі—Паэма.
МОРКАЎКА АРКАДЗЬ. Загарыцца сэрца—Верш.
РАСІН А. Народная гаспадарка БССР на шляхох Кастрычніка (працяг)
ВАЗЬНЯСЕНСКІ А. Да вытокаў мастацкай прозы Якуба Коласа (працяг)
ЛЁСІК ЯЗЭП. Граматычны склад мовы Цішкі Гартнага (працяг).
ПОЛІН М. Зарысоўкі ў падарожжы (канец).
КНІГАПІС—Н. Фінкельштэйн, Л. Цьвяткоў, Ю. Б.
Хроніка беларускай культуры.
Хроніка культурнага жыцьця ў СССР.

Гадавыя падпісчыкі на часопіс „ПОЛЫМЯ" атрымліваюць па падпісных квітком, пры пакупцы мастацкай і палітычнай літаратуры выданьняў БДВ у ўласных кнігарнях БДВ ільготы: на агульную суму да 30 руб.—скідку ў 25 проц. а поўгадовыя на суму да 20 р.—скідку 15 проц.

Акрамя таго, падпісчыкам на «ПОЛЫМЯ» на 1929 г. даецца растэрмінаваньне ў уплатаю гадавым: пры падпісцы—5 р., да 1-га ліпеня—4 р. і да 1-га кастрычніка—3 р. Поўгадавым падпісчыкам: пры падпісцы—4 р. і да 1-га чэрвеня—2 р. 50 к.

ПАДПІСНАЯ ЦАНА

На год	12 р. — к.	на 3 месяцы	3 р. 25 к.
» 6 месяцаў	6 » 50 »	Цана асоб. нум.	1 » 25 »

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА: у рэдакцыі часопісі „ПОЛЫМЯ" (Менск, Савецкая, 63, Белдзяржвыдавецтва), у цэнтральнай кнігарні БДВ (Менск, рог Ленінскай і Савецкай), ва ўсіх акруговых аддзяленьнях БДВ, у аддзеле падпіскі Беларускага аддзяленьня ГІЗ'а РСФСР (Менск, Савецкая, 54) і яго агэнтурай па акругах і раёнах, ва ўсіх паштова-тэлеграфных кантонах і аддзяленьнях, у Беларускім аддзяленьні выдавецтва «Известия» ЦИК і «Правда» (Менск, Савецкая, 61) і яго пададдзяленьнямі (Гомель, Савецкая 17, Віцебск, Ленінская, 11), а таксама і контрагэнтамі (Бабруйск, Магілёў, Жлобін), у канторы газэты «Беларуская Вёска» (Менск, Савецкая, 63) і па ўпаўнаважаным і селькорам па ўсіх раёнах БССР.

ТЭАТР-КІНО

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР.
СУБОТА, 13-га КРАСАВІКА
САЮЗУ ДРЭВААПРАЦОЎНІКАЎ
МОСТ
Пачатак а 8-й гадзіне ўвечары.

1-ы ДЗІЦЯЧЫ КІНО-ТЭАТР «ЮНЫ ПІАНЭР».
„ВАСЯ РЭФАРМАТАР".
Камэдыя ў 6 частках.
Пачатак а 3 гадзіне.)—(Цана білету 10 кап.

КІНО „КУЛЬТУРА"
З аўторка, 16 красавіка,
навінка сэзону 1929 году вытворчасьці Белдзяржкіно:
„ПЕСЬНЯ ВЯСНЫ"
сучасная бытавая кіно-паэма з жыцьця камсамолу і рабфаку па аповесьці народнага паэты БССР
ЯКУБА КОЛАСА
„НА ПРАСТОРАХ ЖЫЦЬЦЯ"
Рэжысэр В. ГАРДЗІН.

КІНО-ТЭАТР «КУЛЬТУРА».
„АРСЭНАЛ".
Пачатак сэансу у 7 гадзін.

КІНО «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ».
Сусьветны комік ГАРОЛЬД ЛЬЛЁЙД у лепшай трукавай камэдыі
„УНУК БАБКІ".
Пачатак у 6 гадзін 30 хвілін.

КІНО ПРАЛЕТАРЫ
„Скрыпач з Флёрэнцыі."
Пачатак а 7 гадзіне.

ПАСТАНОВА

Менскага Гарадзкога Савету РС і ЧД

ад 11 красавіка 1929 г.

У сувязі з арганізацыяй Гарсаветам, Акрэа і АК ЛКСМБ у нядзелю 14 красавіка г. г. паходу моладзі за попелам, Менскі Гарадзкі Савет пастанаўляе:

Абавязаць кіраўнікоў, загадчыкаў і начальнікаў усіх устаноў і прадпрыёмстваў на тэрыторыі гор. Менску, дзе нядзеля зьяўляецца выхадным днём, вызначыць на 14 красавіка аднаго дзяжурнага супрацоўніка, якому і даручыць выдачу сабранага ў данай установе попелу ўдзельнікам паходу.

Папярэдзіць усіх службовых асоб, якія ня выконваюць гэтай пастановы, ці перашкоджаюць яе правядзеньню, што яны будуць прыцягнуты да адказнасьці за зрыў пасяўной кампаніі.

Старшыня Менгарсавету АКСЮЧЫЦ.

Сакратар ПАСЫНКОЎСКІ.

ЗГУБЛЕНЫ:

Партбілет № 1007543 Дзеруга В., выд. 2-й дывізіён. партыйнай каміс., кв. 113 п.

Бесправоўная кніжка Ліакумовіч Н. Б., выд Мазырск. страхкасай, кв. 129 п.

Сяброўская кніжка № 126816 Любенка К. І., выд. Мазырск. акр. адд. саюза будаўнікоў, кв. 130 п.

Мэтрычны выпіс Ланеўскага С. І., выд. Менскім Загсам, кв. 553.

Спраўка аб працы Казьмінскага Ф. Ф. выд. Менск. прарабам ІІІ МББ чыг. кв. 554.

2 біржав. талёны Бернштэйн П. В., выд., Менбіржай працы, кв. 555.

Конская карт. № 6783 Грыневіча Д., выд. Каралінскім РВК, кв. 111.

Конская кніжка Каптура С. В., выд Барысаўскім ваенкаматам, кв. 112 п.

Патэнт за № 214 Штэйна Н. Ш., кв. 113 п.

Асабовая кніжка Прахорчыка А., выд. Чэрвенск. РВК, кв. 113 п.

Лекавая кніжка Багданава С. Л., выд. Менакрстрахкасай, кв. 113 п.

Асабовая кніжка Кацько С. А., выд. Грэбенскім ВВК і конская карт. выд. Чэрвенскім РВК, кв. 113 п.

Сяброўская кніжка Міронава В. Д., выд. Чэрвенскім спаж. т-вам, кв. 113 п.

Конская карт. Мініча І. І., выд. Чэрвенск. РВК, кв. 113 п.

Сяброўская кніжка Верыва І. Д., выд. Чэрвенск. спаж. т-вам, кв. 113 п.

Сяброўская кніжка № 647 Дзерангоўскага В. А., выд. Мазырск. праўл. спаж. т-ва „Смычка", кв. 115 п.

Кніжка запасьніка Руцца І. М., выд. [illegible]акрваенкаматам, кв. 113 п.

Галоўлітбел 595.